Sfinţii mucenici Montanus, preotul şi soţia sa, Maxima din Singidunum

(s.v. 26 martie / s.n. 08 aprilie)

Materiale despre Sfinţii mucenici Montanus şi Maxima din Singidunum:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf.%20muc.%20Montanus%20%C5%9Fi%20Maxima%20(26%20mar)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Montanus

****

Sfinţii mucenici Montanus preotul şi soţia sa Maxima au vieţuit în secolul al IV-lea, în cetatea Singidunum (oraş antic roman care se afla pe locul ocupat actualmente de Belgrad, capitala Serbiei) şi au pătimit în anul 304, din porunca guvernatorului Probus în timpul împăratului Diocleţian. Pentru că nu a vrut să se lepede de Hristos, guvernatorul a încercat să-l înduplece pe Montanus prin soţia sa, Maxima. Dar aceasta, la fel de puternică în credinţă, s-a alăturat soţului ei, primind amândoi mucenicia după ce au fost aruncaţi în apa Savei. Se cuvine să ştim că Montanus este socotit ca fiind primul preot daco-roman cunoscut cu numele din istoria Bi-

sericii noastre, ca și soția sa, amândoi având nume latinești. Prăznuirea lor se face în Biserica ortodoxă și în Biserica catolică pe 26 martie.

Index

Acatistul Sfinţilor mucenici Montanus, preotul şi Maxima, soţia sa.....3
Paraclisul Sfinţilor mucenici Montanus, preotul şi soţia sa, Maxima 17
Rugăciune către Sfântul sfințit mucenic Montanus preotul și soția sa, Maxima, pentru ajutorarea familiilor slujitorilor Altarului (a episcopului Macarie Drăgoi) 30
Canon de rugăciune la sărbătoarea Soborului Sfântului Arhanghel Gavriil şi către Sfinţii mucenici Montanus preotul şi soţia sa Maxima (26 martie) 32
Imnografie.....41
Viaţa Sfinţilor mucenici Montanus preotul şi a soţiei sale Maxima.....42
Sfântul mucenic Montanus, preotul, și soția sa, Maxima - drumul spre sfințenie 46
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Odovania praznicului Bunei Vestiri; Soborul Sfântului Arhanghel Gavriil; Sfântul mucenic Montanus, preotul şi soţia sa, Maxima 47
Calendar Ortodox - Odovania praznicului Bunei Vestiri; Soborul Sfântului Arhanghel Gavriil; Sfântul mucenic Montanus, preotul şi soţia sa, Maxima; Sfinţii 26 de mucenici din Goţia 50
Sinaxar românesc - Sfîntul mucenic Montanus preotul și soția sa Maxima.....55
Sfântul Montanus preotul și soția sa Maxima 57
Sfântul Montanus, primul preot daco-roman cunoscut cu numele, și soția sa Maxima 60
Pr. Ioniță Apostolache - „Mă aduc jertfă prin chinurile acestea Dumnezeului meu”.....63
Viorica Văscu - Sfintele femei, modele de viață - Sfânta muceniță Maxima, soția preotului Montanus.....66
Orthodoxwiki - Montanus și Maxima din Singidunum.....69
Icoane.....72

Acatistul Sfinţilor mucenici Montanus, preotul şi Maxima, soţia sa

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;

Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluieşte (de 3 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor.]

Strana: Amin.

Dacă nu este preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul rosteşte: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi **troparele** de umilinţă, glasul 6:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Apoi:

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Ortodoxia dreapta credinta - Acatistul Sfinţilor mucenici Montanus, preotul şi Maxima, soţia sa:
https://www.youtube.com/watch?v=JWl6c7Dvkkw

***

Troparul Sfinţilor mucenici Montanus, preotul şi Maxima, soţia sa (glasul al 4-lea): Biserica Domnului, cu vrednicie, slujind, Montanus şi Maxima, cu vitejie au stat în faţa tiranului, moartea mucenicească, împreună, primind-o şi dimpreună, astăzi s-au mutat la viaţă, la veşnicele lăcaşuri, cu Hristos bucurându-se.

Condacul Sfinţilor mucenici Montanus, preotul şi Maxima, soţia sa (glasul al 3-lea): Pătimitori neînfricaţi pentru Domnul Iisus, Sfinte părinte Montanus şi prea cinstită presbiteră Maxima, rugaţi-vă Tatălui Ceresc să întărească turma cea drept-credincioasă, ca, întru unire, să prea mărească Viaţa cea fără de sfârşit.

&&&

Condacul 1

Ca pe nişte vrednici slujitori ai Bisericii lui Hristos vă cinstim pe voi, cei ce nu v-aţi lepădat de Iisus, marele Arhiereu, ci, cu mila şi ajutorul Lui aţi păstrat până la sfârşitul vieţii pământeşti chinurile, dobândind mântuirea sufletelor voastre, pentru care vă lăudăm, zicând: ***Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!***

Icosul 1

În vremea prigonitorului împărat Diocleţian v-aţi nevoit întru mărturisirea dreptei credinţe şi cumplite chinuri aţi răbdat, primind din mâna Domnului, cununile slavei celei veşnice, pentru care vă cinstim cu aceste cântări:
Bucuraţi-vă, stele înţelegătoare pe cerul Bisericii;
Bucuraţi-vă, cei ce v-aţi jertfit pentru Hristos;
Bucuraţi-vă, stâlpi ai dreptei credinţe, neclintiţi de prigoană;
Bucuraţi-vă, glasuri înţelegătoare, care aţi vestit voia Cuvântului;
Bucuraţi-vă, podoabe duhovniceşti ale Cetăţii Singidunum;
Bucuraţi-vă, moştenitori ai cetăţii cereşti, pentru veşnicie;
Bucuraţi-vă, propovăduitori ai Sfintei Evanghelii;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi ruşinat pe cârmuitorii păgâni;
Bucuraţi-vă, făclii ale rugăciunii în Soborul Sfinţilor români;
Bucuraţi-vă, pietre vii, nesfărâmate de chinurile asupritorilor;
Bucuraţi-vă, rugători fierbinţi pentru fiii Bisericii strămoşeşti;
Bucuraţi-vă, raze ale Luminii, care S-a arătat în lume;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!

Condacul 2

Cu harul Duhului Sfânt ai fost sfinţit preot, părinte Montanus şi ai fost rânduit de Hristos, marele Arhiereu, ca slujitor în Biserica din Cetatea Singidunum, unde cu frică şi cutremur ai săvârşit dumnezeieştile Taine, cu Îngerii cântând Domnului: ***Aliluia!***

Icosul 2

Văzând începutul prigonirii slujitorilor lui Hristos în cetatea ta, Sfinte Montanus, ai cugetat la cuvintele Mântuitorului, care ne îndeamnă să fugim în altă cetate când suntem prigoniţi şi ai urmat calea Dumnezeiescului Cuvânt, lăsându-te cu totul în voia lui Dumnezeu, care ne luminează şi ne îndeamnă să-ţi cântăm unele ca acestea:
Bucură-te, cel ce ai fost călăuzit de cuvântul Evangheliei;
Bucură-te, cel ce ai fugit de prigonitori în Cetatea Sirmium;
Bucură-te, cel învrednicit de Domnul de o cunună mai mare;

Bucură-te, cel ce ai fost prins şi întemniţat;
Bucură-te, cel ce ai primit voia Domnului, ca să mărturiseşti;
Bucură-te, cel ce nu te-ai ruşinat că eşti slujitor al lui Hristos;
Bucură-te, cel ce nu te-ai supus poruncii împăratului vremelnic;
Bucură-te, cel ce nicidecum, nu ai adus jerftă zeilor păgâni;
Bucură-te, cel ce nu te-ai plecat sub ameninţările tiranilor;
Bucură-te, cel ce nu te-ai înspăimântat de grozăvia chinurilor;
Bucură-te, cel ce ai răbdat, până la sfârşit, cu nădejdea răsplătirii;
Bucură-te, Sfinte sfinţite mucenice Montanus!

Condacul 3

Vrăjmaşul, care oarecând a înşelat pe Eva în Rai, nu a putut să te biruiască pe tine, Sfântă muceniţă Maxima, că tu însuţi ai cerut să fii dată chinurilor trupeşti pentru ca, împreună cu soţul tău, preotul Montanus să-L mărturiseşti pe Domnul Hristos şi neîncetat, împreună cu Cetele îngereşti, să-I cânţi lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 3

Te-ai sârguit să te faci părtaşă Pătimirilor Mântuitorului, muceniţă Maxima şi crucea mărturisirii ai luat-o pe umerii tăi, fără frică de prigonitori, iar Îngerii se bucurau, minunându-se de râvna ta pentru slujirea Adevărului şi cântându-ţi aşa:
Bucură-te, biruitoare peste firea neputincioasă;
Bucură-te, grabnică alergătoare la pătimire pentru Hristos;
Bucură-te, ceea ce ai socotit chinurile ca pe o cale de mântuire;
Bucură-te, ceea ce ai mărturisit pe Domnul, precum mironosiţele;
Bucură-te, propovăduitoare, care nu te-ai sfiit de potrivnici;
Bucură-te, ceea ce prin chinuri, ai dobândit odihna veşnică;
Bucură-te, ceea ce cu înţelepciune, ai biruit pe vrăjmaşul;
Bucură-te, ceea ce nu ai avut frică de ameninţările tiranilor;
Bucură-te, cea neclintită în vestirea Adevărului;
Bucură-te, ceea ce prin mucenicie, ai intrat în Împărăţia cerească;
Bucură-te, ceea ce ai primit cununa neveştejită a sfinţeniei;
Bucură-te, cea vegheată din cer, de Soborul Sfintelor femei;
Bucură-te, Sfântă muceniţă Maxima!

Condacul 4

Mărturisit-ai credinţa ta, cu îndrăzneală, înaintea tiranului guvernator Probus, Sfinte Montanus, ca un preot sfânt, slujitor evlavios şi propovăduitor al lui Hristos Dumnezeu, căruia te-ai şi adus jerftă, prin suferinţele mucenicеşti, ca să moşteneşti slava celor ce cântă neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul 4

Nu aţi voit a aduce jertfă zeilor păgâni, Sfinţilor mucenici, ci cu bucurie, aţi dat trupurile voastre spre chinuri, pentru Cel ce cu Trupul pe Cruce, a pătimit, ca să ne îmbrace, pe noi, cu veşmântul nestricăciunii, de care şi voi învrednicindu-vă, primiţi, de la noi, laude ca acestea:

Bucuraţi-vă, cei ce nu aţi adus cinstire zeilor înşelători;
Bucuraţi-vă, cei ce nu v-aţi temut de durerile chinurilor;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi primit, de sus, mângâiere duhovnicească;
Bucuraţi-vă, însoţire sfântă, de Hristos aleasă;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi defăimat lucrarea înşelătoare a demonilor;
Bucuraţi-vă, cei ce v-aţi supus poruncilor dumnezeieşti;
Bucuraţi-vă, cei ce în strâmtori, v-aţi bucurat întru Hristos;
Bucuraţi-vă, cei neînfricoşaţi de îngrozirile tiranilor;
Bucuraţi-vă, cei ce v-aţi bucurat pentru îndelunga răbdare;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi purtat jugul Domnului, cu vrednicie;
Bucuraţi-vă, vrednici ostaşi în Cetele cereşti;
Bucuraţi-vă, părtaşi ai Pătimirilor Mântuitorului Iisus;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!

Condacul 5

Mult s-a ostenit păgânul guvernator să vă întoarcă de la dreapta credinţă, spre cinstirea idolilor, dar, nimic nu a izbutit, iar voi aţi rămas, până la sfârşit slujitori credincioşi ai Adevăratului Dumnezeu, căruia, neîncetat I-aţi cântat, în taina inimii: ***Aliluia!***

Icosul 5

Chinuri ai îndurat pentru mărturisirea lui Hristos Dumnezeu, gândind cum El a răbdat cumplite chinuri, pe Cruce, pentru izbăvirea din moartea cea veşnică a oamenilor căzuţi în păcat; drept aceea, cu bucurie, aşteptai moartea mucenicească pentru Viaţa lumii, iar credincioasa ta soţie fără frică, ţi-a urmat în pătimiri, pentru care vă lăudăm aşa:

Bucuraţi-vă, purtători de chinuri pentru dragostea Cuvântului;
Bucuraţi-vă, neclintiţi apărători ai dreptei credinţe;
Bucuraţi-vă, următori ai Mântuitorului pe calea pătimirii;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi înfruntat întunericul păgânătăţii;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi dus crucea necazurilor, fără cârtire;
Bucuraţi-vă, răbdători, până la sânge, în cumplite suferinţe;
Bucuraţi-vă, cei ce i-aţi ruşinat pe cei cuprinşi de negura înşelăciunii;
Bucuraţi-vă, luminători ai celor ce slujesc, cu jertfelnicie, Biserica;

Bucuraţi-vă, buni apărători ai celor nedreptăţiţi;
Bucuraţi-vă, pilde nerătăcite întru mărturisirea Adevărului;
Bucuraţi-vă, cei al căror sânge vărsat, pentru Hristos, a devenit sâmânţă creştinilor;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi făcut să răsară, pe malurile Dunării, florile virtuţilor evanghelice;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!

Condacul 6

Ajungând voi în mâinile prigonitorilor, fericiţilor mucenici, nu v-aţi îngrijit de cele ce trebuia să vorbiţi, ci v-aţi lăsat purtaţi de înţelepciunea Duhului Sfânt, care pe toate le împlineşte şi ne îndeamnă şi pe noi să vă cântăm, cu bucurie: ***Aliluia!***

Icosul 6

Cu cruzime ai fost schingiuit de cei fără de legi, Sfinte mucenice Montanus, mărturisind că te aduci jertfă pentru Hristos, căruia ca un preot sfinţit I-ai slujit cu credinţă, iar soţia ta cea înţeleaptă, ţi-a urmat pe aceeaşi cale a mărturisirii şi a chinurilor, pentru care vă lăudăm aşa:
Bucuraţi-vă, răbdători de chinuri pentru dragostea lui Hristos;
Bucuraţi-vă, cei înţelepţiţi de Duhul Sfânt în mărturisire;
Bucuraţi-vă, neînfricaţi apărători ai dreptei credinţe;
Bucuraţi-vă, cei luminaţi de Hristos în ceasul pătimirii;
Bucuraţi-vă, vulturi ce aţi zburat deasupra ameninţărilor lumeşti;
Bucuraţi-vă, cei într-armaţi cu dragostea Cuvântului;
Bucuraţi-vă, ruşinarea celor biruiţi de ură şi de mânie;
Bucuraţi-vă, propovăduitori ai păcii Domnului;
Bucuraţi-vă, biruitori în lupta duhovnicească;
Bucuraţi-vă, cununi ale iubitorilor de mucenici;
Bucuraţi-vă, cei aflaţi deasupra valurilor fericirii;
Bucuraţi-vă, cei întăriţi pe piatra credinţei neclintite;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!

Condacul 7

Într-un gând v-aţi adunat împreună, ca să vă aduceţi jertfă vie lui Hristos, cel ce Şi-a întins prea curatele mâini pe Cruce, ca să scoată din mâna celui rău pe cei căzuţi, iar noi să înălţăm mâini curate la rugăciune, cântându-I, cu smerenie: ***Aliluia!***

Icosul 7

Probus, cel întunecat la minte, mult s-a mirat de mărturisirea ta, Sfântă Maxima, că tu, având fire femeiască, nu te-ai lăsat biruită de neputinţă, ci ai cerut să fii dusă la chinuri pentru Cel ce oarecând le-a întărit pe mironosiţe să treacă peste hotarele fricii şi să vină la Mormânt cu miruri; pe calea acestora mergând şi tu, împreună cu soţul tău, vă întâmpinăm cu laude ca acestea:
Bucuraţi-vă, făclii nestinse de viforul prigonirii;
Bucuraţi-vă, stele înţelegătoare ce merg spre Răsăritul cel de sus;
Bucuraţi-vă, pietre gânditoare aşezate pe Piatra vieţii;
Bucuraţi-vă, dispreţuitori ai idolilor celor deşerţi;
Bucuraţi-vă, ofrande înmiresmate aduse în jertfelnicul ceresc;
Bucuraţi-vă, mustrători ai tiranului împietrit în necredinţă;
Bucuraţi-vă, călători cu Mântuitorul pe Golgota pătimirilor;
Bucuraţi-vă, biruitori asupra chinurilor prin neclintită răbdare;
Bucuraţi-vă, cugete văzătoare de răsplătiri cereşti;
Bucuraţi-vă, suflete întru care S-a odihnit Împăratul slavei;
Bucuraţi-vă, stâlpi ai credinţei pentru Cetatea Singidunum;
Bucuraţi-vă, călăuzitori ai noştri pe drumul vieţii, cel plin de încercări;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!

Condacul 8

Fericită Maxima, cu multă dorire ai alergat pe calea chinurilor pentru a afla pe Iisus, Calea cea adevărată, care S-a smerit pentru noi până la moarte şi încă moarte pe Cruce; deci, cu Îngerii ai cântat Celui ce a deschis calea tuturor mucenicilor: ***Aliluia!***

Icosul 8

Păgânul dregător s-a tulburat de vitejia voastră în chinuri, că nu aţi preţuit viaţa, cea stricăcioasă, pe pământ, ci aţi alergat către Hristos, Viaţa cea adevărată, care dăruieşte Viaţa veşnică celor ce-L mărturisesc, fără preget, pentru care vă aducem aceste cununi de laude:
Bucuraţi-vă, cei întăriţi pe calea mărturisirii de harul lui Hristos;
Bucuraţi-vă, cei ce nu v-aţi tulburat de ameninţările chinuitorului;
Bucuraţi-vă, cei îmbrăcaţi în veşmântul păcii lui Hristos;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi ruşinat pe cel care vă îngrozea cu chinuri;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi îndreptat ochii inimii spre Adevăr;
Bucuraţi-vă, cei ce nu v-aţi temut de pierderea vieţii pământeşti;
Bucuraţi-vă, cei mângâiaţi cu gândul la Împărăţia cerurilor;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi alergat, cu râvnă, pe calea muceniciei;

Bucuraţi-vă, cei socotiţi de păgâni drept nebuni, pentru că nu aţi preţuit viaţa pământească;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi cunoscut fericirea veşnică în viaţa cerească;
Bucuraţi-vă, cei ce bine aţi chibzuit şi aţi dobândit cele netrecătoare;
Bucuraţi-vă, cei ce prin bunătate aţi biruit răutatea păgânilor;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!

Condacul 9
Bine ai propovăduit, Sfinte mucenice Montanus, că Dumnezeu a ales pe cele nebune ale lumii, ca să ruşineze pe cei înţelepţi, încât, în cer şi pe pământ, să se slăvească Numele Său PreaSfânt, prin care i-a întărit pe Sfinţii mucenici să rabde, până la sfârşit, chinurile cele cumplite şi să strige cu mulţumire, PreaSfintei Treimi: ***Aliluia!***

Icosul 9
Ritorii, cei cu minte deşartă, nu se pricep să laude nevoinţele voastre, Sfinţilor mărturisitori ai dreptei credinţe, cei ce aţi dispreţuit slava lumii, ca să vă încununaţi cu slava cerească în Împărăţia lui Hristos, în Lumina căruia, vieţuind acum, rugaţi-vă, cu osârdie, pentru cei ce vă cinstesc cu cântări ca acestea:
Bucuraţi-vă, cei ce aţi ruşinat stăruinţa în răutate, a cârmuitorului;
Bucuraţi-vă, cei ce nu aţi luat în seamă amăgirile şi linguşirile;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi ascultat numai de Împăratul Hristos;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi nădăjduit în ajutorul lui Dumnezeu;
Bucuraţi-vă, cei ce nu aţi luat în seamă cursele celui rău;
Bucuraţi-vă, cei ce cu ochii sufletelor, aţi căutat ajutor de sus;
Bucuraţi-vă, cei întăriţi pe calea pătimirii din mila Domnului;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi băut fără împotrivire, paharul chinurilor;
Bucuraţi-vă, cei ce v-aţi hrănit cu pâinea tare a rugăciunii;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi avut pe Hristos mângâiere în chinuri;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi luat din mâna Domnului, răsplata răbdării;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi moştenit Lăcaşul slavei cereşti;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!

Condacul 10
Ai zis, păgânului guvernator Probus, că nimic nu va izbuti prin chinurile pe care ţi le-a pregătit ţie, Sfinte mucenice Montanus, ci, mila Domnului, faţă de tine, se va mări prin răbdarea dovedită in pătimiri, pentru care noi Îl lăudăm pe Dumnezeu, cântându-I: ***Aliluia!***

Icosul 10

Neizbutind să vă clintească din dreapta credinţă, prin chinurile aduse asupra voastră, dregătorul Probus a poruncit să fiţi aruncaţi în apa râului Sava, pentru nesocotirea rânduielilor împărăteşti, însă voi v-aţi bucurat auzind că alergarea voastră se va sfârşi prin mucenicie, de care v-aţi şi învrednicit, în vreme ce Îngerii aşteptau să primească sufletele voastre, cântând:

Bucuraţi-vă, cei neclintiţi pe Piatra Adevărului;
Bucuraţi-vă, stânci nesfărâmate de loviturile chinurilor;
Bucuraţi-vă, cei ce v-aţi bucurat de apropierea sfârşitului;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi ruşinat pe păgâni, care nu v-au supus;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi socotit Împărat al tuturor numai pe Hristos;
Bucuraţi-vă, cei aruncaţi în râu după mărturisire;
Bucuraţi-vă, cei primiţi de apa râului ca într-un mormânt;
Bucuraţi-vă, că râuri de bucurie izvorau din sufletele voastre;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi aşteptat mutarea în Lăcaşurile de sus;
Bucuraţi-vă, cei primiţi de Îngeri cu cântări de laudă;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi dorit mai mult fericirea veşnică;
Bucuraţi-vă, cei ce, cu Oştile cereşti, mijlociţi pentru noi;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!

Condacul 11

Ca pe un dar nepreţuit aţi primit moartea mucenicească, Sfinţilor pătimitori, cei ce aţi fost însoţire sfântă în vieţuire virtuoasă şi în mărturisirea dreptei credinţe, pentru că, prin aceasta, v-aţi învrednicit de slava cerească şi neîncetat, cântaţi cu Cetele îngereşti: ***Aliluia!***

Icosul 11

Foarte mult aţi slăvit pe Dumnezeu şi I-aţi mulţumit pentru că v-a dăruit răbdare, până la sfârşit, în mărturisirea voastră şi aţi intrat pe uşa Vieţii celei veşnice şi, cu moartea trupului, aţi descuiat-o, ca şi cu o cheie, pentru care vă aducem cântări de laudă ca acestea:

Bucuraţi-vă, cei ce aţi mulţumit Domnului pentru întărirea în credinţă;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi ieşit biruitori din lupta cea duhovnicească;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi mers cu cinste, să vă închinaţi Împăratului tuturor;
Bucuraţi-vă, suflete curate care au fost duse de Îngeri în ceruri;
Bucuraţi-vă, cei ce v-aţi îmbrăcat, de bună voie, cu veşmânt mucenicesc;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi sfinţit apele râului cu trupurile voastre;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi primit cu pace, moarte pentru Viaţa lumii;
Bucuraţi-vă, cei adăugaţi Soborului mucenicilor lui Hristos;

Bucuraţi-vă, că moartea vi s-a făcut uşă către Viaţă;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi băut paharul morţii, asemenea Domnului;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi mers cu bucurie, la masa pregătită Sfinţilor;
Bucuraţi-vă, rugători pentru familiile creştine;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!

Condacul 12
Râul Sava a primit, cu cutremur trupurile voastre împovărate de pietrele legate de gâtul vostru, pentru că aţi mărturisit pe Piatra Vieţii şi aducând valuri de lacrimi, a fost martor la mărturisirea voastră mucenicească, iar noi cântăm, cu credinţă şi cu dragoste, Împăratului tuturor: ***Aliluia!***

Icosul 12
Cu darul proorociei ai fost împodobit, Sfinte Montanus, că, mai înainte de moartea ta mucenicească, ai înălţat fierbinte rugăciune şi ai mărturisit că vezi, cu ochii minţii, pe poporul cel nou, care avea să cheme Numele cel sfânt al Domnului în Biserici; pentru veacuri, în icoana proorociei tale recunoscând chipul Bisericii noastre dreptslăvitoare, sfinte cu mulţumire pentru prinosul vostru de mărturisire, vă aducem cântări ca acestea:
Bucuraţi-vă, cei ce rugându-vă v-aţi încheiat sfârşitul pământesc;
Bucuraţi-vă, cei ce v-aţi bucurat de înălţarea poporului, celui nou;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi adăpat pământul strămoşilor cu sângele vostru;
Bucuraţi-vă, cei ce prin jertfirea voastră, aţi făcut să rodească sămânţa dreptei credinţe;
Bucuraţi-vă, cei ce pe temelia jertfei voastre, aţi întărit Biserica lui Hristos;
Bucuraţi-vă, nume sfinte, purtătoare de răsunet duhovnicesc;
Bucuraţi-vă, cei ce vă rugaţi pentru întărirea Bisericii lui Hristos;
Bucuraţi-vă, cei a căror rugăciune curată este bine primită;
Bucuraţi-vă, cei lăudaţi de neamul drept-credincioşilor;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi încredinţat Domnului rugăciunile voastre;
Bucuraţi-vă, cei ce v-aţi scos trupurile din valuri, încredinţându-le grijii credincioşilor;
Bucuraţi-vă, cei ce ne-aţi dăruit ca pe un odor, moaştele voastre;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!

Condacul 13 (de 3 ori)
O, Sfinţilor mucenici, Montanus şi Maxima, cei ce bine aţi săvârşit lupta duhovnicească şi v-aţi învrednicit de cununa muceniciei, rugaţi-vă neîncetat pentru întări-

rea Bisericii, ca toţi împreună, să ne mântuim şi să-L slăvim într-un glas pe Hristos, Arhiereul tuturor veacurilor, prin cântarea: ***Aliluia!***

Se zice, apoi din nou:

Icosul 1

În vremea prigonitorului împărat Diocleţian v-aţi nevoit întru mărturisirea dreptei credinţe şi cumplite chinuri aţi răbdat, primind din mâna Domnului, cununile slavei celei veşnice, pentru care vă cinstim cu aceste cântări:
Bucuraţi-vă, stele înţelegătoare pe cerul Bisericii;
Bucuraţi-vă, cei ce v-aţi jertfit pentru Hristos;
Bucuraţi-vă, stâlpi ai drepte credinţe, neclintiţi de prigoană;
Bucuraţi-vă, glasuri înţelegătoare care aţi vestit voia Cuvântului;
Bucuraţi-vă, podoabe duhovniceşti ale Cetăţii Singidunum;
Bucuraţi-vă, moştenitori ai cetăţii cereşti, pentru veşnicie;
Bucuraţi-vă, propovăduitori ai Sfintei Evanghelii;
Bucuraţi-vă, cei ce aţi ruşinat pe cârmuitorii păgâni;
Bucuraţi-vă, făclii ale rugăciunii în Soborul Sfinţilor români;
Bucuraţi-vă, pietre vii, nesfărâmate de chinurile asupritorilor;
Bucuraţi-vă, rugători fierbinţi pentru fiii Bisericii strămoşeşti;
Bucuraţi-vă, raze ale Luminii care S-a arătat în lume;
Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!

şi **Condacul 1**

Ca pe nişte vrednici slujitori ai Bisericii lui Hristos vă cinstim pe voi, cei ce nu v-aţi lepădat de Iisus, marele Arhiereu, ci, cu mila şi ajutorul Lui aţi păstrat până la sfârşitul vieţii pământeşti chinurile, dobândind mântuirea sufletelor voastre, pentru care vă lăudăm, zicând: ***Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!***

Apoi, se zice această:

Rugăciune

O, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, vlăstare vrednice ale Bisericii lui Hristos din neamul daco-roman, cei care nu v-aţi temut de ameninţările chinuitorilor, ci, mistuiţi de dorul dragostei lui Hristos aţi răbdat până la sfârşit, tirania păgânilor, rugaţi-vă Domnului să ne întărească şi pe noi pe piatra mărturisirii dreptei credinţe.

Ai adus mulţumire Ziditorului, Sfinte mucenice Montanus, că te-ai învrednicit să te jertfeşti pentru dreapta credinţă în Hristos. Deci, înţelepţeşte-ne şi pe noi ca să mulţumim Domnului în necazuri, de vreme ce toate acestea sunt îngăduite de Dreptul Judecător pentru păcatele noastre, ca să ne facem părtaşi Pătimirii Sale şi împreună cu El, să moştenim Împărăţia cerească. Plin fiind de harul Duhului Sfânt, dragostea pentru turma ta, din Singidunum, te-a însoţit, iar, în pragul trecerii din această lume, ai încredinţat Biserica ta Păstorului celui mare, ca să o păzească de toate uneltirile celui rău, încă şi pentru toate Bisericile din preajma Dunării te-ai rugat, văzând, cu ochi prooroceşti înălţarea unui popor înnoit prin dreapta credinţă, care slăveşte numele Domnului. Deci, văzând, sfinte, ca în icoană, pe tot pământul strămoşesc zidindu-se Sfinte Lăcaşuri, în care se prea măreşte Sfânt numele Domnului, aducem ţie mulţumire pentru rugăciune şi cerem să mijloceşti ca să se facă şi sufletele noastre Biserici vii în care se vesteşte smerenia, credinţa curată, nădejdea şi dragostea în numele Sfintei Treimi.

De asemenea şi către tine ne îndreptăm gândul, Sfântă muceniţă Maxima care răbdând toate chinurile, ai lepădat toată neputinţa şi ai urmat, întru totul, soţului tău, preotul lui Dumnezeu, Montanus. Roagă-te pentru întărirea dragostei între soţi, pentru împăcarea dezbinărilor şi pentru noi toţi, ca să dobândim răbdare în ispite, pocăinţă curată şi mântuire, să nu ne lipsim de bunătăţile cele veşnice, făgăduite de Domnul Iisus Hristos celor care Îl mărturisesc pe El, ci să moştenim Viaţa veşnică întru Împărăţia Sa, slăvindu-L, împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în vecii vecilor! Amin!

Apoi: Cuvine-se, cu adevărat, să te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită și prea nevinovată și Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită, fără de asemănare, decât Serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Şi apoi se face Otpustul: Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu pentru rugăciunile prea curatei Maicii Tale, ale Sfinţilor mucenici Montanus, preotul şi Maxima, soţia sa şi ale tuturor Sfinţilor, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin.

Sursa:
https://chirho88888888.wordpress.com/2021/02/25/acatistul-sfintilor-mucenici-montanus-preotul-si-sotia-sa-maxima/

https://acoperamantulmaiciidomnului.wordpress.com/2021/01/23/acatistul-sfintilor-mucenici-montanus-preotul-si-sotia-sa-maxima-26-martie/

Paraclisul Sfinţilor mucenici Montanus, preotul şi soţia sa, Maxima

[Preotul: face obişnuitul început, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru.]

Citeţul: Amin. Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Rugăciunile începătoare

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Doamne, miluieşte ! (de 12 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi: **Psalmul 142**
1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.

5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.
7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.
10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.
11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.
12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. ***(de 3 ori),*** *apoi:*

Troparul: Mucenicii Tăi, Doamne, Montanus şi Maxim, întru nevoinţele lor cununile nestricăciunii au dobândit de la Tine, Dumnezeul nostru, că având tăria Ta, pe chinuitori au învins; zdrobit-au şi ale demonilor neputincioase îndrăzniri. Pentru rugăciunile lor, mântuieşte sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Nu vom tăcea nicicând, de Dumnezeu Născătoare, a spune pururea puterea ta noi, nevrednicii, că de nu ai fi stat tu înainte rugându-te, cine ne-ar fi scăpat pe noi de atâtea primejdii sau cine ne-ar fi păzit pe noi până acum slobozi? Noi de la tine, Stăpână, nu ne vom depărta, că tu mântuieşti pe robii tăi pururea din toate nevoile.

Psalmul 50
1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.

7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canonul

Cântarea I

Irmos: Pe Faraon, cel ce se purta în car, l-a cufundat toiagul lui Moise, cel ce a făcut minuni oarecând, în chipul Crucii lovind şi despărţind marea şi pe Israel fugăritul şi mergătorul pedestru l-a izbăvit; pe cel ce cântă cântare lui Dumnezeu.

Stih: *Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.*

Cu ce flori de cântări vom încununa pe doimea mucenicilor, pe cei ce au fost ne-despărţiţi cu duhul şi la moartea lor mucenicească şi împreună s-au adus ca jertfă sfinţită lui Hristos, Dătătorul biruinţei asupra vrăjmaşilor nevăzuţi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Chinurile puse înainte nu v-au depărtat de Hristos, ci mai cu dorire aţi alergat către cele cereşti, râvnind dulceaţa cea netrecătoare a Raiului.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Ca Una ce ai purtat în braţele tale pe Împăratul vieţii, pe Acela roagă-L să ne dea nouă iertare păcatelor şi mare milă.

Cântarea a III-a

Irmos: Tu eşti tăria mea, Doamne, Tu şi puterea mea, Tu, Dumnezeul meu, Tu bucuria mea, Cel ce n-ai lăsat sânurile părinteşti şi a noastră sărăcie ai cercetat-o. Pentru aceasta, cu profetul Avacum, strig către Tine: Slavă puterii Tale, iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca unii ce cu sângele vostru aţi pecetluit testamentul iubirii lui Hristos, nu încetaţi a vă ruga să se izbăvească sufletele noastre de tirania celui rău.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu ale tale sfinte mijlociri, Sfinte Montanus, cere să se acopere sufletele noastre de toată primejdia şi să înaintăm spre Hristos cu inimă umilită.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe Împăratul cel fără de moarte L-ai cinstit mai mult decât pe stăpânitorul cel pământesc şi jertfă nu ai adus idolilor celor mincinoşi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Nu înceta a mijloci nouă iertare păcatelor şi izbăvire din cumplita robie a patimilor, ca să ajungem la lărgimea pocăinţei celei mântuitoare.

Apoi aceste **stihiri:**

În râu aţi fost aruncaţi de cei fărădelege, dar sânurile Raiului v-au primit pe voi ca pe nişte biruitori ai vicleşugurilor celui potrivnic şi în cetele mucenicilor aţi fost aşezaţi.

Maica Vieţii, nu te întoarce dinspre noi, cei omorâţi de păcat, ci ne înviază prin pocăinţă ca să aducem rod de fapte bune Dătătorului a toată bunătatea.

Sedealna: Toate cetele îngereşti s-au minunat de răbdarea voastră, căci cu nimic nu v-a clintit tiranul ca să vă lepădaţi de Arhiereul cel mare, cel ce şi întru bucuria Sfinţilor Săi v-a primit.

Cântarea a IV-a

Irmos: Nepăzind poruncile Tale Stăpâne, cu mintea mea intrând în patimile desfătărilor, am fost golit de har şi pentru răni zac gol; ci mă rog Ţie, Mântuitorule, mântuieşte-mă!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu adevărat voi nu v-aţi temut de tirania asupritorilor, ci cu dragostea lui Hristos într-armându-vă aţi trecut marea cea sărată a chinurilor şi aţi ajuns la limanul Raiului, unde vă rugaţi şi pentru sufletele noastre.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu mijlocirile voastre pentru poporul nostru, faceţi să se surpe toată tirania eresurilor şi să ne facem noi vrednici ostaşi ai lui Hristos, surpând munţii patimilor noastre cu puterea Crucii şi tânguirea pocăinţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu îngerii aţi zburat către cămările cereşti, bucurându-vă de cununile mucenicеşti dobândite prin pătimire, iar acum vă bucuraţi de cei ce au lepădat jugul patimilor sufleteşti şi trupeşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Ca Una ce te-ai făcut scaun de heruvimi, adu-ţi aminte şi de noi şi ne ridică din scaunul lenevirii.

Cântarea a V-a

Irmos: Căutând cu ochiul Tău cel neadormit, milostiveşte-Te spre mine, cel cuprins de dormitarea trândăviei, şi care slujesc somnului desfătărilor în patul

patimilor; Cel ce ţi-ai plecat capul pe Cruce şi Te-ai trezit de bunăvoie, micşorând Hristoase, noaptea păcatului, Cel ce eşti lumina dreptăţii.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Veseliţi-vă, sfinţilor mucenici, cei ce aţi trecut cu vitejie apele chinurilor şi v-aţi sălăşluit acolo unde este curgerea izvoarelor Raiului, ca să slăviţi pe Izvorul milostivirii.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Către Hristos aţi alergat cu dorire şi din mâna Lui aţi luat cununa vieţii, înfruntând fără teamă pe cei fărădelege.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

De raza Duhului fiind luminaţi aţi biruit întunericul celui rău şi v-aţi sălăşluit în grădinile Luminii, unde aduceţi-vă aminte şi de cei ce vă dăruiesc raze de cântări.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Caută cu milostivire spre robii tăi şi ne dă nouă iertare greşelilor prin mijlocirea ta cea cu îndrăzneală către Împăratul tuturor.

Cântarea a VI-a

Irmos: Rugăciunea mea voi revărsa către Domnul şi Lui voi spune mâhnirile mele; că sufletul meu s-a umplut de răutăţi şi viaţa mea s-a apropiat de iad. Dar ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

În valurile chinurilor aţi fost aruncaţi, dar ca unii ce eraţi cunoscători ai adâncurilor Duhului, aţi alergat către limanul Cuvântului, pe care rugaţi-L să ne deschidă şi nouă porţile împăcării cu Tatăl.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu mărturisirea voastră aţi făcut să se surpe mândria celui potrivnic şi cu mucenicia voastră pe tiranul vrăjmaş l-aţi biruit de tot.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Milostiveşte-te spre robii tăi, Stăpână, ca una ce ai născut pe Pricinuitorul a toată milostivirea spre izbăvirea lumii din legăturile blestemului.

Apoi aceste **stihiri:**

Ca unii ce sunteţi icoană a răbdării şi a mărturisirii Cuvântului, rugaţi-vă să stăm şi noi cu vrednicie în dreapta credinţă, nimicind toate cursele celui rău cu puterea rugăciunii.

Preacurată, care, prin cuvânt, negrăit ai născut pe Cuvântul în zilele cele mai de apoi, roagă-te Lui, ca una ce ai îndrăznire de Maică.

Condacul: Luminători luminaţi v-aţi arătat, dumnezeieştilor mucenici, făptura toată luminând-o cu strălucirea minunilor, dezlegând neputinţele şi adâncul întunericului izgonind şi lui Hristos Dumnezeu neîncetat vă rugaţi pentru noi toţi.

[Prochimenul, Evanghelia]

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule după mare mila ta şi după mulţimea îndurărilor Tale curăţeşte fărădelegea mea.***

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glas 2

Pentru rugăciunile mucenicilor Tăi, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşalelor noastre.

Stih: ***Miluieşte-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale curăţeşte fărădelegile noastre.***

[Diaconul (iar în lipsa lui, preotul) rosteşte rugăciunea: Mântuieşte, Dumnezeule, poporul Tău şi binecuvântează moştenirea Ta, cercetează lumea Ta cu milă şi cu îndurări, înalţă fruntea creştinilor ortodocşi şi trimite peste noi milele Tale cele bogate; pentru rugăciunile prea curatei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumne-

zeu şi pururea Fecioarei Maria; cu puterea cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci; cu ocrotirile cinstitelor, cereştilor netrupeşti Puteri; pentru rugăciunile cinstitului, măritului prooroc, Înaintemergătorului şi Botezătorului Ioan; ale Sfinţilor, măriţilor şi întru tot lăudaţilor apostoli; ale tuturor sfinţilor sfinţiţilor ierarhi; ale sfinţilor, măriţilor şi bunilor biruitori mucenici; ale prea cuvioşilor şi de Dumnezeu purtătorilor părinţilor noştri, ale Sfinţilor (N), a căror pomenire o săvârşim, ale Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, ale Sfinţilor şi drepţilor dumnezeieşti părinţi Ioachim şi Ana şi pentru ale tuturor Sfinţilor; rugămu-ne, Mult-milostive Doamne, auzi-ne pe noi păcătoşii, care ne rugăm Ţie, şi ne miluieşte pe noi.

Doamne, miluieşte (de 12 ori).]

Cântarea a VII-a

Irmos: Chipului celui de aur neînchinându-se tinerii lui Avraam, s-au lămurit ca aurul în topitoare; că, în cuptorul cel de foc, ca într-o cămară luminată, dănţuiau, cântând: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri !

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe balaurul cel mare aţi nimicit cu vitejia voastră şi în lăcaşurile slavei v-aţi sălăşluit, unde vă rugaţi şi pentru cei ce se primejduiesc în marea vieţii.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Râul v-a primit în braţele sale, ca pe nişte comori ale mărturisirii voastre, iar noi mâinile ridicăm la rugăciune către voi, ca să ne întăriţi întru mărturisirea lui Hristos.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cetele îngereşti v-au condus cu bucurie către Tronul ceresc, pe voi, cei ce întru nevoinţa viaţa v-aţi săvârşit, aşteptând vederea Luminii neapropiate.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

În mâinile tale porţi vistieriile tuturor comorilor Cuvântului, deci îndură-te şi de mine, cel osândit, şi dăruieşte-mi plinirea cererii celei de folos.

Cântarea a VIII-a

Irmos: Văzându-Te, Soarele întins pe Cruce, şi-a strâns razele şi tot pământul s-a clătinat cu cutremur, Împărate al tuturor, văzându-Te de voie pătimind, Cel ce eşti din fire nepătimitor. Pentru aceasta, te rog Hristoase: Tămăduieşte ca un doctor patimile sufletului meu!

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu frică de Dumnezeu, ai slujit Sfinte Montanus, săvârşind cele sfinte spre mântuirea poporului din mijlocul căruia ai răsărit.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu vrednicie aţi purtat cinstea de creştini şi ca nişte spice aţi fost seceraţi de secerea muceniciei, ca să răsăriţi ca nişte pomi plini de roadele rugăciunii în a Raiului grădină.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Cu mantia jertfirii te-ai încins Sfinte Montanus şi prea credincioasa ta soţie ţi-a urmat pe calea muceniciei, ca împreună să moşteniţi slava cea gătită vouă de Răsplătitorul nevoinţelor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Cununa pocăinţei dăruieşte-mi mie, Ceea ce prin naşterea ta ai adus în lume pe Semănătorul pocăinţei în inimile oamenilor.

Cântarea a IX-a

Irmos: Eva adică, prin păcatul neascultării, blestem înăuntru a adus, iar tu Fecioară de Dumnezeu Născătoare, prin odrasla purtării în pântece, lumii binecuvântare ai înflorit; pentru aceasta toţi te slăvim.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Apele râului v-au slujit ca unealtă a morţii, dar acum vă desfătaţi de râurile Raiului, cu ploaia rugăciunilor voastre curăţind şi mintea noastră întinată şi omorâtă de păcat.

Stih: ***Sfinţilor mucenici, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Dragostea pentru Hristos şi mai mult v-a unit pe calea mărturisirii Lui şi împreună aţi şi luat cununa muceniciei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Nu ne uitaţi pe noi în rugăciunile voastre, ci cereţi Domnului să ne scoată la limanul pocăinţei.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Inima mea cea ofilită de păcat o stropeşte cu picăturile rugăciunii tale şi mă povăţuieşte la limanul umilinţei.

Apoi: ***Cuvine-se cu adevărat să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită și prea nevinovată și Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.***

Apoi aceste **stihiri**, glas 8, podobie: " Ceea ce eşti mai cinstită...".

Împreună aţi intrat pe uşa muceniciei şi în staulul ceresc aţi intrat cu bucurie, mulţumire aducând Răsplătitorului nevoinţelor.

Ca unii ce staţi neîncetat înaintea scaunului Treimii, aducând jertfa rugăciunilor voastre pentru poporul nostru, aduceţi-vă aminte de mine, cel cufundat în adâncul ispitelor.

Cu flori de cântări împodobim prăznuirea voastră, a celor ce aţi făcut cinste neamului nostru, nelepădându-vă de Împăratul ceresc pentru a avea cinstea omenească.

Apele v-au înghiţit pe voi, dar Hristos, cel ce a tulburat adâncurile iadului, v-a sălăşluit în înălţimile slavei Sale.

Rugaţi-vă pentru unitatea Bisericii, cu fulgerul rugăciunii voastre arzând materia cea rea a eresurilor celor stricătoare de suflet.

Pentru dragostea Arhiereului celui mare v-aţi dat jertfei mucenicești, ca la masa cea tainică a Cuvântului să vă veseliţi şi să ne trimiteţi noi binecuvântări cereşti.

Cetele puterilor netrupeşti, cu Botezătorul, cu apostolii lui Hristos, cu Sfinţii mucenici Montanus şi Maxima şi cu Născătoarea de Dumnezeu Maria, faceţi rugăciune ca să ne mântuim.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Împreună v-aţi înfăţişat lui Hristos, luând din mâna Lui cununa vieţii veşnice şi palat ceresc unde vă bucuraţi lăudând pe Dumnezeu şi cerând iertare şi mare milă pentru poporul bine credincios.

Cu virtuţile v-aţi împodobit sufletele şi mai apoi şi cu sângele muceniciei, asemănându-vă Păstorului celui Mare care sângele şi-a vărsat pe Cruce pentru mântuirea lumii.

Stăpână, primeşte rugăciunile robilor tăi şi ne izbăveşte pe noi de toată nevoia şi necazul.

Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub sfânt acoperământul tău.

Sursa: **https://www.facebook.com/Desufletpentrusuflet/posts/1298212716934179/**

Rugăciune către Sfântul sfințit mucenic Montanus preotul și soția sa, Maxima, pentru ajutorarea familiilor slujitorilor Altarului (a episcopului Macarie Drăgoi)

Sfinților Montanus preotul și Maxima prezbitera, cununa muceniciei ați dobândit în vremea idolatrilor prigonitori ai Bisericii, împreună mărturisind pentru Hristos. Pentru aceasta, cu bucurie ne închinăm și lăudăm viața voastră, care luminează și risipește întunericul necredinței și al îndoielii.

Sfinților mucenici daco-romani din Singidunum, ne rugăm cu umilință și cu zdrobire de inimă să luați aminte la sfinții slujitori ai Altarului, la familiile și la casele acestora. În credință și în curăție îi întăriți. În virtute să-i îndemnați. Întru cuviință și cinste să se împodobească îi învățați. De tot felul de încercări, neputințe și strâmtorări să-i ușurați, ca unii care grea și binecuvântată cruce și-au ales. De ispitele ținerii de minte a răului și iubirii de arginți să îi feriți, virtutea discernământului și a bunei chivernisiri a propriei familii, harul ascultării și al împreună-sfătuirii cu cei mai încercați în viața duhovnicească, precum și curățirea de patimi lor o mijlociți.

Soțiilor acestora îndelungă răbdare cu soții lor le dăruiți, dobândind laolaltă darul cumpătării, al smereniei, al rugăciunii și al împreună-răstignirii cu Hristos. Iar când povara misiunii va deveni apăsătoare, rugați pe Preamilostivul Dumnezeu să le in-

sufle gând bun, dorința de mărturisire și de descoperire a gândurilor și puterea de a nu coborî de pe Crucea slujirii.

Iar copiilor lor, cei ce sunt și ei împreună purtători ai greutăților misiunii, dăruiți-le dragoste adâncă și credință neclintită, curajul mărturisirii de a-L slăvi pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos înaintea oamenilor.

Cu ajutorul vostru, pilde pentru păstoriți și încurajare pentru popor să-i înfățișați pe unii ca aceștia, spre slava lui Dumnezeu.

Cereți neîncetat Domnului pentru sfinții slujitori reaprinderea dumnezeiescului har primit în Taina Botezului și a Hirotoniei, cel care totdeauna pe cele neputincioase le vindecă și pe cele cu lipsă le împlinește, iar în fața persecutorilor credinței cuvânt cu putere multă, spre plinirea Evangheliei, cu ajutorul vostru să dobândească. Amin.

Notă: Sfinții mucenici daco-romani Montanus preotul și soția sa, Maxima, din Singidunum, azi Belgrad, în Serbia, au fost martirizați în anul 304. Sunt sărbătoriți la 26 martie.

Sursa:
http://episcopiascandinavia.se/rugaciune-catre-sfantul-sfintit-mucenic-montanus-preotul-si-sotia-sa-maxima-pentru-ajutorarea-familiilor-slujitorilor-altarului-a-episcopului-macarie-dragoi/

Canon de rugăciune la sărbătoarea Soborului Sfântului Arhanghel Gavriil şi către Sfinţii mucenici Montanus preotul şi soţia sa Maxima (26 martie)

Tropar la sărbătoarea Soborului Sfântului Arhanghel Gavriil, glasul al 4-lea: Mare voievod al Oştilor cereşti, rugămu-te pe tine, noi nevrednicii, ca prin rugăciunile tale să ne acoperi pe noi, cu acoperământul aripilor măririi tale celei netrupeşti, păzindu-ne pe noi, cei ce cădem cu dinadinsul şi strigăm: izbăveşte-ne din nevoi, ca un mai mare peste Cetele Puterilor celor de sus.

Troparul Sfinţilor mucenici Montanus preotul şi soţiei sale Maxima, glasul al 4-lea: Pe cei ce cu vrednicie au slujit Biserica mântuitoare şi n-au voit să se închine idolilor, să-i cinstim cu cuviinţă cerându-le a mijloci la Stăpânul tuturor să ne mântuiască de orice patimă idolească.

Cântarea 1

Irmos: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maici şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca unul care eşti lumină dumnezeiască şi nematerialnică şi te împărtăşeşti în chip nematerialnic de Lumina cea desăvârşită, rogu-te Sfinte Arhanghele al Domnului, luminează-mă cu rugăciunile tale, ca să te laud pe tine.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Astăzi să dănţuim dumnezeieşte veselindu-ne, cinstind pe cel dintâi dintre Puterile cele fără de trup, care a vestit Bucuria cea negrăită, ce a venit în lume, din prea marea iubire de oameni.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ocrotitor prea mare şi ajutător către Dumnezeu, zid şi întărire având-te pe tine, Arhanghele Gavriil, noi cei ce avem dragoste faţă de tine suntem izbăviţi din primejdii şi de vătămarea şarpelui, lăudându-te pe tine.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Curată, ceea ce eşti cu totul fără de prihană, dacă Arhanghelul Gavriil te-a văzut pe tine, plin de strălucire a strigat: Bucură-te, Stăpână, mântuirea oamenilor, lauda şi cinstita grăire a Îngerilor, ceea ce nu ştii de nuntă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i, în dumnezeiască mărirea ta, de cununile măririi învrednicindu-i.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu împărtăşirea Luminii celei cu totul fără de materie, ca un nematerialnic cu adevărat fiind luminat, te-ai arătat ca o a doua lumină, luminând totdeauna pe oamenii cei materialnici, care te laudă pe tine.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De prea mare strălucire te-ai învrednicit tu, descoperindu-ne nouă măreaţa Taină, cel ce eşti prea mare între Îngeri, prin care cei de pe pământ am fost ridicaţi la înălţimea cea prea mare, cu măreţie cinstindu-te pe tine.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arată-te din cer tuturor celor ce cu dragoste te caută întotdeauna şi potoleşte viforul ispitelor şi al necazurilor cel pornit asupra noastră, o, Arhanghele Gavriil, cel ce eşti mai mare Voievod al Oştirilor cereşti.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Făcându-ţi cunoscută, oarecând, Taina cea de demult ascunsă, Fecioară, Arhanghelul Gavriil ţi-a strigat: Bucură-te, palat al lui Dumnezeu, în care El sălăşluindu-Se, va îndumnezei pe toţi oamenii, ca un Îndurat.

Irmosul: Nu este sfânt precum Tu, Doamne, Dumnezeul meu; Care ai înălţat fruntea credincioşilor Tăi, Bunule şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Cântarea a 4-a

Irmos: Sfatul cel neurmat şi dumnezeiesc al întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin împărtăşirile dumnezeieştii Stăpânii, ai stat odinioară, vrednicule de laudă Arhanghele Gavriil, luminând pe profetul Daniel şi dându-i lui în Duh arătarea celor necunoscute.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu guri de tină te lăudăm pe tine cel ce eşti cu firea de foc; smulge-ne pe noi din focul cel pururea arzător, Sfinte Arhanghele Gavriil, cu mijlocirile tale cele dumnezeieşti.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Îmbrăcat fiind cu dumnezeiasca haină ce străluceşte de Slava cea de negrăit mai mult decât soarele, voievodule al slujitorilor, stai înaintea Împăratului Ceresc, veselindu-te.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Înţelegând Arhanghelul Gavriil, Preacurată, că eşti cu totul curăţită de Duhul, a strigat ţie, în chip vădit: Bucură-te, dezlegarea blestemului şi chemarea din nou a strămoşilor.

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel peste toate şi ai născut pe Fiul Cel fără de ani, cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminat fiind cu Împărtăşirea din Mintea cea Dintâi, ca o a doua lumină te-ai arătat, cu Cetele cele nesfârşite ale îngerilor strigând: Sfânt este Dumnezeu, Tatăl a toate Făcătorul, Fiul Cel împreună fără de început şi Duhul Cel împreună de pe Scaun.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Chipul tău este de foc, frumuseţea îţi este minunată, întrecând tot cugetul. Mare îţi este strălucirea, Arhanghele Gavriil prea mărite, conducătorul dumnezeieştilor Îngeri şi podoaba tuturor celor ce cu credinţă te laudă pe tine.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Când te-a văzut dumnezeiescul Zaharia, odinioară, stând alături de el, în vremea tămâierii, a rămas mut; că nu a crezut vestirii tale celei înfricoşătoare, pe care i-ai grăit-o, Arhanghele Gavriil, voievodule al Îngerilor.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Biserică a Sfinţeniei fiind, Preacurată, la glasul lui Gavriil Arhanghelul ai zămislit pe Cel ce Se odihneşte întru Sfinţi, pe Dumnezeul cel Preasfânt, care sfinţeşte pe toţi şi din nevoi îi scoate.

Cântarea a 6-a

Irmos: Înţelepţii de Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, cel ce S-a născut dintr-însa.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Limbile pământeşti nu sunt în stare să te cinstească pe tine, Înger luminos şi ceresc, împodobit în chip strălucitor, cu strălucirile cele mai presus de minte şi de cuvânt.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Rază prea luminoasă a Soarelui, Voievodule al slujitorilor celor de foc, cu rugăciunile tale cele purtătoare de Lumină către Stăpânul, smulge pe cei ce te laudă pe tine din întunericul patimilor.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Sfaturile celor fărădelege risipeşte-le, credinţa creştină o întăreşte, fă să înceteze dezbinările în Biserică, Arhanghele, cu rugăciunile tale fierbinţi către Ziditorul tuturor.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Supusă ai fost cuvintelor celor dumnezeieşti ale Arhanghelului Gavriil, Curată şi ai născut în Trup pe Cuvântul cel mai înainte de început, care a mântuit lumea de lipsa de judecată.

Irmosul: Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: scoate din stricăciune viaţa mea, Mult Milostive.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoare Doamnă, mulţumiri pentru biruinţă, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne pe noi dintru toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te Mireasă, pururea Fecioară!

Tu, Voievodule al Îngerilor, eşti prea mărit slujitor al prea luminoasei, cinstitei, înfricoşătoarei şi Atotfăcătoarei Treimi pentru aceasta, roagă-te acum neîncetat, mijlocitorule al nostru, ca să fim mântuiţi din toate nevoile şi chinurile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, acoperământul robilor tăi!

Condac, glasul al 3-lea. Pătimitori neînfricaţi pentru Domnul Iisus, Sfinte părinte Montanus şi prea cintită presbiteră Maxima, rugaţi-vă Tatălui Ceresc să întărească

turma cea dreptcredincioasă, ca întru unire să prea mărească Viaţa cea fără de sfârşit.

Cântarea a 7-a

Irmos: N-au slujit făpturii cugetătorii de Dumnezeu, fără numai Făcătorului; ci groaza focului bărbăteşte înfruntând-o, se bucurau, cântând: Prea lăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Naşterea prooroculuiIoan ai vestit-o, mărite, oarecând arhiereului Zaharia, care se găsea înăuntrul Templului celui Sfânt şi cânta lui Dumnezeu şi Mântuitorului: Prea lăudate Doamne al părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prea mărită bunăcuviinţa casei tale, Arhanghele Gavriile, sufletele credincioşilor le sfinţeşte, în chip luminat şi le îndeamnă a striga cu mare glas: Prea lăudate Doamne al părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminat fiind în chip tainic, cu împărtăşirea din Lumina cea dintâi, Voievodule al Îngerilor, te-ai arătat cu adevărat ca o a doua lumină, luminând pururea pe cei ce cântă: Prea lăudate Doamne al părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Trimis a fost marele Voievod Gavriil să-ţi vestească ţie Bucurie, Maică Fecioară, curată; prin care întristarea a încetat, iar blestemul cu adevărat s-a făcut neroditor şi binecuvântarea a înflorit credincioşilor în veci.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei binecredincioşi în cuptor naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită; pe toată lumea ridică să-ţi cânte ţie: Pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu sfinţite cuvinte, sfinte, poporul cel sfinţit te laudă, veselindu-se. Că tu, Arhanghele, pe Cuvântul cel a toate Pricinuitor, care a luat Trup ca şi al nostru, L-ai vestit Fecioarei celei dintre noi, mai presus de minte şi de cuvânt pentru aceasta, te cinstim pe tine întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu Mintea cea mare şi cea dintâi, unindu-te în chip nematerialnic, Arhanghele, cu gura ta de foc tu cânţi cântarea cea uimitoare, pe care o cântă toate Cetele Îngerilor: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu Strălucirile cele dumnezeieşti fiind împodobit, străbaţi cele cereşti şi apoi cele pământeşti, îndeplinind Sfintele voiri ale lui Hristos, Dumnezeului tuturor, întâiule conducător al Îngerilor, Arhanghele Gavriil, strălucirea celor ce cu credinţă te laudă totdeauna.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cuvântul voind de mai înainte să Se coboare printre oameni în Trup, după Ipostas, te-a avut pe tine, Sfinte Arhanghele Gavriil, alergător mai înainte şi pregătitor al sfinţitului Său palat, care strigai: pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii!

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe binecuvântata Fecioară să o lăudăm, ca pe un tron desfătat al Împăratului, ca pe una ce este mai presus decât toate făpturile, ca pe singura care a dat Fiinţă trupească Celui mai presus de fire, Celui ce a îndumnezeit pe oameni, prin unirea cea mai bună a naşterii negrăite şi neobişnuite.

Irmosul:

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Din văpaie cuvioşilor rouă ai izvorât şi jertfa dreptului cu apă ai ars-o; că toate le faci, Hristoase, numai cu voia. Pe Tine Te prea înălţăm întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Tot neamul pământesc să salte cu duhul, fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să strige: Bucură-te, prea fericită Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară!

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Stai cu frică, slujind Tronului Harului şi strălucitor fiind de revărsările de Lumină cele mai presus de minte şi cu sfinţenie îndumnezeit şi ca o lumină fiind văzut, luminezi cu mijlocirile tale pe cei ce cu credinţă te cinstesc pe tine, sfinţite Arhanghele Gavriil.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca un cer plin de stele te arăţi împodobit de dumnezeieştile Străluciri şi ca un Voievod ţii în mâini sceptru prea strălucit şi străbaţi tot pământul, împlinind totdeauna voia Stăpânului şi scăpând din nevoi pe cei credincioşi.

Stih: ***Sfinte Arhanghele Gavriil, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Potoleşte viforul cel cumplit al celor fărădelege, care se ridică pururea asupra robilor tăi; fă să înceteze dezbinările în Biserică; dobândeşte izbăvire de greşeli celor ce te laudă pe tine; binecredincioşilor biruinţă dăruieşte, Arhanghele Gavriil, cu ocrotirea ta cea caldă.

Stih: ***Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavriil, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Doimea cea prea frumoasă şi plină de mărire, Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil, cei ce staţi înaintea scaunului Slavei celei dumnezeieşti, cereţi iertare de păcate şi scăpare din nevoi pentru toţi, ca nişte ocrotitori şi ca unii ce urmaţi întru toate bunătatea Stăpânului.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Lumina fulgerului naşterii tale a strălucit şi a luminat tot pământul şi pe stăpânul întunericului l-a pierdut, Născătoare de Dumnezeu prea curată, lauda Îngerilor şi mântuirea tuturor oamenilor, care cu glasuri neîncetate te laudă pe tine.

Irmosul: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta Cetele Îngereşti. Iar prin tine, Preacurată, S-a arătat oamenilor Cuvântul Întrupat, pe care slăvindu-L cu Oştile cereşti, pe tine te lăudăm.

Sedelna, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Marele Arhanghel Gavriil, căpetenia îngerilor, arătându-se pururea împreună cu ei, strigă dumnezeiască cântare Treimii, bucurându-se. Pe acesta toţi, întru credinţă, cu mare glas să-l lăudăm şi cu gând curat întru cuviinţă să-l mărim.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Ca cel ce eşti cel intâi dintre slujitorii cei fără de trup, ţie ţi s-a încredinţat, Arhanghele Gavriil, Taina cea cu adevărat înfricoşătoare, rânduită mai înainte de veci, Naşterea cea de negrăit a Sfintei Fecioare, strigându-i ei: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de har! Pentru aceasta, după datorie, credincioşii, cu veselie, totdeauna te fericim.

Imnografie

Condacul Sfinţilor mucenici Montanus preotul şi soţiei sale Maxima: Pătimitori neînfricaţi pentru Domnul Iisus, Sfinte părinte Montanus şi prea cinstită presbiteră Maxima, rugaţi-vă Tatălui Ceresc să întărească turma cea dreptcredincioasă, ca întru unire să prea mărească Viaţa cea fără de sfârşit.

Troparul Sfinţilor mucenici Montanus preotul şi soţiei sale Maxima: Pe cei ce cu vrednicie au slujit Biserica mântuitoare şi n-au voit să se închine idolilor, să-i cinstim cu cuviinţă cerându-le a mijloci la Stăpânul tuturor să ne mântuiască de orice patimă idolească.

(Video) Troparul Sfinților mucenici Montanus și Maxima - Interpret: Otilia Simeria:
https://doxologia.ro/tropare/video-sfintii-mucenici-montanus-maxima-tropar

Viaţa Sfinţilor mucenici Montanus preotul şi a soţiei sale Maxima

Uluit de curajul celor doi soţi, guvernatorul glăsui tulburat: „Voi, creştinii, sunteţi nebuni, nu preţuiţi viaţa!” Folosind cuvintele Sfântului apostol Pavel, preotul Montanus zise: „Dumnezeu Şi-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să ruşineze pe cei înţelepţi.”

Edictele de persecutare a creştinilor, de la începutul veacului al IV-lea, prevedeau dărâmarea locaşurilor lor de cult, interzicerea adunărilor, arderea cărţilor sfinte şi distrugerea arhivelor, pierderea averii şi funcţiilor de stat pe care le deţinuseră credincioşii, exilul şi pedepsirea aspra a clericilor care nu apostaziază de la credinţa în Hristos.

Al patrulea edict de persecuţie, din ianuarie-februarie 304, smuls lui Diocleţian de Maximian Galeriu, era şi mai aspru decât cele trei publicate mai înainte, căci el imita edictul împăratului Deciu din 249, acela care declarase război general creştinismului până la nimicirea lui totală.

Prevederile de mai sus s-au aplicat cu cea mai mare stricteţe în părţile răsăritene şi în provinciile dunărene ale Imperiului Roman, unde domneau Diocleţian, cu reşedinţa la Nicomidia, în provincia Bitinia, şi ginerele său, Galeriu, care-şi avea reşedinţa la Sirmium (azi Mitroviţa, în Serbia), în provincia romană Pannonia Inferior. De aceea numeroşi creştini şi clerici au căzut martiri în greaua prigoană dezlănţuită de către cei doi împăraţi.

Măsurile de persecuţie ale celor patru edicte s-au aplicat şi în cetatea Singidunum (azi Belgrad), aşezată pe Dunăre, în provincia amintită, locuită atunci de strămoşii noştri daco-romani. Astfel, la 26 martie 304, a pătimit pentru credinţa în Domnul Hristos preotul daco-roman Montanus şi soţia sa, Maxima.

Martiriul lor s-a petrecut astfel: văzând preotul Montanus că mai-marele cetăţii Singidunum face începutul prigonirii slujitorilor lui Hristos, şi-a adus aminte de cuvintele Domnului, care a spus: «Iar când vă vor urmări în cetatea aceasta, fugiţi în cealaltă» (Matei 10, 22). El a plecat deci din Singidinum la Sirmium, reşedinţa prefecturii în care locuia, unde l-au prins prigonitorii şi l-au adus în faţa lui Probus, guvernatorul Pannoniei Inferior.

Iar acesta, stând pe scaunul de judecată, a început cercetarea preotului Montanus, întrebându-l cum se numeşte, dacă este creştin şi ce îndeletnicire are.

Slujitorul altarului a răspuns cu curaj că este creştin şi preot al Bisericii lui Hristos din Singidunum.

Probus l-a îndemnat să se supună poruncilor împăraţilor şi să aducă jertfă zeilor.

Preotul Montanus a răspuns astfel: «Cine cinsteşte pe zei şi nu pe Dumnezeu va fi smuls din rădăcină».

Guvernatorul insistă în continuare: «Împăraţii prea îndurători au poruncit ori să aduci jertfe, ori să fii pus la chinuri».

Fiind silit să aleagă între călcarea legilor sfinte şi schingiuire, slujitorul Domnului a mărturisit neclintit credinţa sa creştină: «Eu am primit învăţătura să îndur mai bine chinurile decât, lepădându-mă de Dumnezeu, să aduc jertfă demonilor».

La ameninţarea repetată cu caznele, Montanus a răspuns: ***«Mă bucur dacă ai să faci aşa ceva, ca să mă aflu şi eu părtaş la patimile Domnului meu, Iisus Hristos».***

Probus a poruncit să fie pus la chinuri numaidecât; şi pe când îl schingiuiau cu cruzime, el îl întrebă: «Ce zici, Montanus, aduci acum jertfă zeilor?»

Iar preotul replică senin: «Mă aduc jertfă prin chinurile acestea Dumnezeului meu, căruia mereu I-am jertfit».

Atunci Probus, văzând tăria şi îndelunga răbdare a desăvârşitului preot, a chemat pe Maxima, soţia acestuia, crezând, nelegiuitul, că femeia, mai slabă din fire fiind, se va înduioşa de chinurile soţului ei şi-l va îndemna să jertfească zeilor.

Dar spre uimirea păgânului, Maxima preoteasa a cerut să fie şi ea dusă la munci, ca să se facă părtaşă la patimile Mântuitorului.

Uluit de curajul celor doi soţi, guvernatorul glăsui tulburat: «Voi, creştinii, sunteţi nebuni, nu preţuiţi viaţa!»

Folosind cuvintele Sfântului apostol Pavel, preotul Montanus zise: «Dumnezeu Şi-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să ruşineze pe cei înţelepţi» (I Cor. 1,27).

Guvernatorul Probus a stăruit pe lângă Montanus să jertfească, spre a nu fi chinuit şi mai rău.

Dar acesta a consimţit: «Fă ce vrei; ai să vezi câtă răbdare îmi va da mie Domnul Iisus Hristos împotriva curselor tale».

Probus, văzând răbdarea şi stăruinţa preotului Montanus şi a soţiei sale, Maxima preoteasa, în credinţa Domnului şi Mântuitorului Hristos, a dat hotărârea aceasta: «Poruncesc ca Montanus şi Maxima să fie aruncaţi în râu, fiindcă s-au arătat nesupuşi poruncilor împărăteşti».

Iar fericitul Montanus şi soţia sa Maxima, auzind această hotărâre de moarte, ca şi cum ar fi primit un dar nepreţuit, slăviră pe Dumnezeu: «Mulţumim Ţie, Doamne Iisuse Hristoase, că ne-ai dat răbdare şi ne-ai găsit vrednici de mărirea cea veşnică».

Şi pe când slujitorii demonilor au ajuns cu ei la malul râului Sava, la vărsarea lui în Dunăre, şi le-au legat câte o piatră de gât, înainte de a-i arunca, robul lui Dumnezeu ridicându-şi mâinile către cer s-a rugat şi mai fierbinte: ***«Doamne Iisuse Hristoase, care Te-ai jertfit pentru mântuirea lumii, primeşte sufletele robilor Tăi, Montanus şi Maxima, care pătimesc pentru numele Tău. Sporeşte, Doamne, şi apără turma cea credincioasă a Bisericii Tale din Singidunum şi de prin toate văile Dunării. Cu ochii minţii văd, Stăpâne, cum în această latură de pământ se ridică un popor nou, care cheamă numele Tău cel sfânt prin biserici, în limba romană».***

Astfel, nelegiuiţii înecară în râul Sava pe cei doi neînfricaţi fii ai Bisericii. Valurile apelor traseră la maluri moaştele lor prea cinstite. Iar credincioşii, întru ascuns, le ridicară şi păstrară trupurile lor cu scumpătate, ca pe nişte odoare de mare preţ.

În acest chip au primit cununa de martiri robul lui Dumnezeu, Sfântul Montanus, preotul bisericii din Singidunum, împreună cu soţia sa, Maxima preoteasa, pe vremea păgânului stăpânitor Diocleţian şi a cârmuitorului Probus, împărăţind în veci Domnul Iisus Hristos.

Pomenirea acestora cu laude se face, după rânduiala creştină, în ziua trecerii lor în lumea drepţilor (Pr. Prof. Nicolae M. Popescu, Viaţa Sfântului Montanus, presviterul din Singidunum, în Preoţi de mir adormiţi în Domnul, Bucureşti, 1942, p. 6-10; Pr. prof. I. Rămureanu, Martiriul Sfântului Montanus prezviterul din Singidunum, un preot daco-român, cu bogată bibliografie, în Actele martirice, Bucureşti, 1982, p. 184-189).

Sursa: Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, Sfinţi români şi apărători ai Legii strămoşeşti, E.I.B.M.B.O.R., Bucureşti, 1987, p. 141-143 Sfântul Montanus, preotul şi soţia sa, Maxima.

Sfântul mucenic Montanus, preotul, și soția sa, Maxima - drumul spre sfințenie

Pentru că a refuzat să se închine idolilor, lângă Sfântul Montanus a fost adusă soția sa, Maxima, pentru a-l îndupleca. Dar, spre surprinderea chinuitorilor, aceasta a cerut să pătimească și ea, încât au fost înecați amândoi, primind cununa mucenițiciei.

***

Aflându-se în cetatea Singidunum, astăzi Belgrad, în secolul al IV-lea, perioadă de persecuție a creștinilor, Sfântul Montanus, fiind preot, a fost prins și dus la judecată. Refuzând să se lepede de jurămintele sale și să slujească zeilor, a fost schingiuit cu multă cruzime, dar fără rezultat. Atunci ighemonul a poruncit să fie adusă și soția lui, gândind că îl va îndupleca, dar, spre surprinderea chinuitorului, și Sfânta Maxima a cerut să pătimească pentru Hristos. Atunci le-a fost legată câte o piatră de gât și au fost aruncați în râul Sava, trupurile lor fiind aduse la mal și îngropate cu cinste de credincioși.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Odovania praznicului Bunei Vestiri; Soborul Sfântului Arhanghel Gavriil; Sfântul mucenic Montanus, preotul şi soţia sa, Maxima

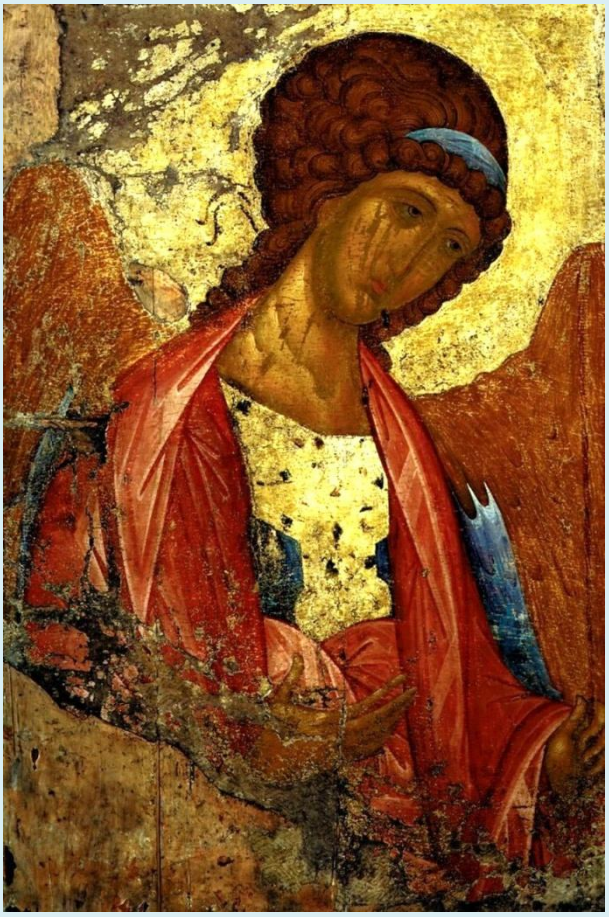

Sfântul Arhanghel Gavriil este unul dintre cei 7 întâistătători ai oştilor cereşti, care a fost trimis de Dumnezeu pe pământ spre a face tot binele firii omeneşti.

- ✓ *Când Moise era în pustie, Gavriil l-a învăţat să scrie cărţile Facerii, despre cele dintâi neamuri şi timpuri.*
- ✓ *Tot Gavriil s-a arătat lui Zaharia şi i-a vestit că va avea un fiu, pe Ioan Botezătorul.*
- ✓ *Şi iarăşi, acelaşi Arhanghel Gavriil s-a arătat Fecioarei Maria în Nazaret, vestindu-i că din ea Se va naşte Mântuitorul Iisus Hristos.*

Pentru aceea, Biserica a rânduit ca în ziua imediat următoare sărbătorii Bunei Vestiri, să prăznuim soborul acestui mare Arhanghel, mulţumindu-i pentru marile sale binefaceri.

***

Astăzi, Biserica noastră îi pomeneşte şi pe Sfinţii mucenici Montanus, preotul şi soţia sa, Maxima (†304).

Printre cetăţile prigonite în timpul păgânului împărat Diocleţian (284-305) se afla şi cetatea Singidunum (Belgradul de azi), unde vieţuiau aceşti doi slujitori ai lui Hristos. Văzând preotul Montanus prigoana împotriva creştinilor, a plecat din Singidunum la Sirmium, unde a fost prins de prigonitori şi adus în faţa lui Probus, guvernatorul provinciei Panonia Inferioară. Pentru că nu a vrut să aducă jertfe idolilor, preotul a fost supus la multe şi cumplite chinuri, însă nu a cedat, ci L-a mărturisit cu mult curaj pe Mântuitorul Iisus Hristos ca fiind Dumnezeu adevărat.

Văzând stăruinţa sfântului, Probus a supus-o şi pe Maxima, soţia preotului, la chinuri mari, crezând că astfel amândoi vor ceda.

Pentru că nici aşa nu a izbândit, guvernatorul a poruncit ca cei doi să fie înecaţi în râul Sava. Deci, legându-li-se câte o piatră de gât, au fost aruncaţi în data de 26

martie a anului 304 în râu şi aşa au primit cununa muceniciei din mâinile Domnului.

Trupurile lor au fost recuperate de creştini şi au fost mai apoi duse la Roma, unde au fost aşezate în Catacombele Sfintei Priscila.

Calendar Ortodox - Odovania praznicului Bunei Vestiri; Soborul Sfântului Arhanghel Gavriil; Sfântul mucenic Montanus, preotul şi soţia sa, Maxima; Sfinţii 26 de mucenici din Goţia

1. Edictele de persecutare a creştinilor, de la începutul veacului al IV-lea, prevedeau dărâmarea locaşurilor lor de cult, interzicerea adunărilor, arderea cărţilor sfinte şi distrugerea arhivelor, pierderea averii şi funcţiilor de stat pe care le deţinuseră credincioşii, exilul şi pedepsirea aspră a clericilor care nu apostaziază de la credinţa în Hristos.

Al patrulea edict de persecuţie, din ianuarie-februarie 304, smuls lui Diocleţian de Maximian Galeriu, era şi mai aspru decât cele trei publicate mai înainte, căci el

imita edictul împăratului Deciu din 249, acela care declarase război general creştinismului până la nimicirea lui totală.

Prevederile de mai sus s-au aplicat cu cea mai mare stricteţe în părţile răsăritene şi în provinciile dunărene ale Imperiului Roman, unde domneau Diocleţian, cu reşedinţa la Nicomidia, în provincia Bitinia, şi ginerele său, Galeriu, care-şi avea reşedinţa la Sirmium (azi Mitroviţa, în Serbia), în provincia romană Pannonia Inferior.

De aceea numeroşi creştini şi clerici au căzut martiri în greaua prigoană dezlănţuită de către cei doi împăraţi.

Măsurile de persecuţie ale celor patru edicte s-au aplicat şi în cetatea Singidunum (azi Belgrad), aşezată pe Dunăre, în provincia amintită, locuită atunci de strămoşii noştri daco-romani. Astfel, la 26 martie 304, a pătimit pentru credinţa în Domnul Hristos preotul daco-roman Montanus şi soţia sa, Maxima.

Martiriul lor s-a petrecut astfel: văzând preotul Montanus că mai marele cetăţii Singidunum face începutul prigonirii slujitorilor lui Hristos, şi-a adus aminte de cuvintele Domnului, care a spus: «Iar când vă vor urmări în cetatea aceasta, fugiţi în cealaltă» (Matei 10, 22).

El a plecat deci din Singidinum la Sirmium, reşedinţa prefecturii în care locuia, unde l-au prins prigonitorii şi l-au adus în faţa lui Probus, guvernatorul Pannoniei Inferior.

Iar acesta, stând pe scaunul de judecată, a început cercetarea preotului Montanus, întrebându-l cum se numeşte, dacă este creştin şi ce îndeletnicire are. Slujitorul altarului a răspuns cu curaj că este creştin şi preot al Bisericii lui Hristos din Singidunum.

Probus l-a îndemnat să se supună poruncilor împăraţilor şi să aducă jertfă zeilor. Preotul Montanus a răspuns astfel: «Cine cinsteşte pe zei şi nu pe Dumnezeu va fi smuls din rădăcină».

Guvernatorul insistă în continuare: «Împăraţii prea îndurători au poruncit ori să aduci jertfe, ori să fii pus la chinuri».

Fiind silit să aleagă între călcarea legilor sfinte şi schingiuire, slujitorul Domnului a mărturisit neclintit credinţa sa creştină: «Eu am primit învăţătura să îndur mai bine chinurile decât, lepădându-mă de Dumnezeu, să aduc jertfă demonilor».

La ameninţarea repetată cu caznele, Montanus a răspuns: «Mă bucur dacă ai să faci aşa ceva, ca să mă aflu şi eu părtaş la Patimile Domnului meu, Iisus Hristos».

Probus a poruncit să fie pus la chinuri numaidecât; şi pe când îl schingiuiau cu cruzime, el îl întrebă: «Ce zici, Montanus, aduci acum jertfă zeilor?».

Iar preotul replică senin: «Mă aduc jertfă prin chinurile acestea Dumnezeului meu, Căruia mereu I-am jertfit».

Atunci Probus, văzând tăria şi îndelunga răbdare a desăvârşitului preot, a chemat pe Maxima, soţia acestuia, crezând, nelegiuitul, că femeia, mai slabă din fire fiind, se va înduioşa de chinurile soţului ei şi-l va îndemna să jertfească zeilor.

Dar spre uimirea păgânului, Maxima preoteasa a cerut să fie şi ea dusă la munci, ca să se facă părtaşă la Patimile Mântuitorului.

Uluit de curajul celor doi soţi, guvernatorul glăsui tulburat: «Voi, creştinii, sunteţi nebuni, nu preţuiţi viaţa!».

Folosind cuvintele Sfântului apostol Pavel, preotul Montanus zise: «-Dumnezeu Şi-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să ruşineze pe cei înţelepţi» (I Cor. 1,27).

Guvernatorul Probus a stăruit pe lângă Montanus să jertfească, spre a nu fi chinuit şi mai rău.

Dar acesta a consimţit: «Fă ce vrei; ai să vezi câtă răbdare îmi va da mie Domnul Iisus Hristos împotriva curselor tale».

Probus, văzând răbdarea şi stăruinţa preotului Montanus şi a soţiei sale, Maxima preoteasa, în credinţa Domnului şi Mântuitorului Hristos, a dat hotărârea aceasta: «Poruncesc ca Montanus şi Maxima să fie aruncaţi în râu, fiindcă s-au arătat nesupuşi poruncilor împărăteşti».

Iar fericitul Montanus şi soţia sa Maxima, auzind această hotărâre de moarte, ca şi cum ar fi primit un dar nepreţuit, slăviră pe Dumnezeu: «Mulţumim Ţie, Doamne

Iisuse Hristoase, că ne-ai dat răbdare şi ne-ai găsit vrednici de mărirea cea veşnică».

Şi pe când slujitorii demonilor au ajuns cu ei la malul râului Sava, la vărsarea lui în Dunăre, şi le-au legat câte o piatră de gât, înainte de a-i arunca, robul lui Dumnezeu ridicându-şi mâinile către cer s-a rugat şi mai fierbinte: «Doamne Iisuse Hristoase, care Te-ai jertfit pentru mântuirea lumii, primeşte sufletele robilor Tăi, Montanus şi Maxima, care pătimesc pentru numele Tău.

Sporeşte, Doamne, şi apără turma cea credincioasă a Bisericii Tale din Singidunum şi de prin toate văile Dunării. Cu ochii minţii văd, Stăpâne, cum în această latură de pământ se ridică un popor nou, care cheamă numele Tău cel sfânt prin biserici, în limba romană».

Astfel, nelegiuiţii înecară în râul Sava pe cei doi neînfricaţi fii ai Bisericii. Valurile apelor traseră la maluri moaştele lor prea cinstite. Iar credincioşii, întru ascuns, le ridicară şi păstrară trupurile lor cu scumpătate, ca pe nişte odoare de mare preţ.

În acest chip au primit cununa de martiri robul lui Dumnezeu, Sfântul Montanus, preotul bisericii din Singidunum, împreună cu soţia sa, Maxima preoteasa, pe vremea păgânului stăpânitor Diocleţian şi a cârmuitorului Probus, împărăţind în veci Domnul Iisus Hristos.

2. În Biserica Ortodoxă se mai face pomenirea Soborului Sfântului Arhanghel Gavriil - Sfântul Arhanghel Gavriil este pentru oameni îngerul milostivirii şi al bunăvoinţei dumnezeieşti.

Fiinţă de foc şi dăruită vederii slavei dumnezeieşti, Arhanghelul Gavriil a fost desemnat de Domnul ca „duh slujitor, trimis ca să slujească pentru cei ce vor fi moştenitorii mântuirii“ (Evrei 1, 14).

Potrivit Sfântului Proclu al Constantinopolului, numele lui înseamnă „Dumnezeu şi om“ şi a fost rânduit de Dumnezeu să vestească tainele legate de Întruparea Domnului nostru Iisus Hristos. Încununarea acestei misiuni a fost acel „Bucură-te!“ adresat Maicii Domnului.

3. Sfinţii 26 de mucenici au pătimit în Goţia, din care doi au fost preoţi: Vatus şi Virca; cu acesta din urmă au pătimit şi doi fii şi trei fiice ale lui; apoi unul, Aprilla, a fost monah; unsprezece au fost mireni: Avip, Agna, Riax, Igatrax, Iscoos, Sila,

Sighita, Suiril, Seimvla, Terma, Filga; şi şapte femei: Ana, Alla, Varis, Moico, Mamica, Birgo şi Animais.

Aceşti sfinţi au trăit pe vremea lui Iungurih, împăratul goţilor şi a lui Graţian, împăratul romanilor. Iar pentru dragostea lui Hristos au primit cununa muceniciei prin foc, atunci când Iungurih a dat poruncă să se dea foc bisericii în care se găseau adunaţi la rugăciune cei douăzeci şi şase de sfinţi mucenici. Tot atunci s-a mai întâmplat să ardă şi un om oarecare, al cărui nume nu s-a păstrat, care aducea prinosul lui la altar.

Sinaxar românesc - Sfîntul mucenic Montanus preotul şi soţia sa Maxima

Răzvan Codrescu

În ziua imediat următoare praznicului Bunei Vestiri, când este rânduit de Biserică şi Soborul Sfântului Arhanghel Gavriil, se face şi pomenirea preotului daco-roman Montanus din Singidunum (Belgradul de astăzi) şi a credincioasei sale soţii, Maxima, a căror istorie mucenicească, petrecută la începutul secolului 4, se păstrează în Actele Martirice.

Nu numai Montanus rămâne o pildă de tărie mărturisitoare, dar şi soţia sa, care l-a urmat fără nici o slăbiciune, luând cununa muceniciei deodată cu el şi uluindu-i chiar şi pe prigonitori. Dârzenia şi devotamentul femeii creştine au cunoscut în ea o întruchipare exemplară, urmată de multe muceniţe dunărene de mai târziu.

Dar iată cum s-au petrecut faptele. Montanus, fire blândă şi smerită, dar aprig şi plin de râvnă în apărarea credinţei creştine, a fost somat de păgânul Probus, guvernatorul roman al locului, să se lepede de Hristos şi să-i îndemne la lepădare şi pe credincioşii pe care-i păstorea. Acesta a refuzat, cu senină hotărâre, alegând chinurile şi moartea de dragul lui Hristos.

Odios şi viclean, guvernatorul a căutat să-l înduplece la compromis prin presbitera Maxima, dar aceasta s-a arătat la fel de fel de dârză ca şi soţul ei, urmându-l fără

ezitare pe calea muceniciei. Au fost groaznic schingiuiţi amândoi şi apoi aruncaţi în apa Savei, ale cărei valuri le-au purtat însă trupurile la mal, de unde creştinii le-au ridicat în taină şi le-au păstrat cu mare evlavie. Iar mucenicia lor a fost într-o zi de 26 martie, cel mai probabil în anul 304, în toiul prigoanei lui Diocleţian, împăratul de afurisită pomenire.

Tradiţia spune că, atunci când a primit moartea mucenicească, părintele nostru Montanus aşa se ruga, cu glas mare ca de prooroc: „Doamne Iisuse Hristoase, care ai pătimit pentru mântuirea lumii, primeşte sufletele robilor Tăi Montanus şi Maxima, care pătimesc acum pentru numele Tău. Creşte, Doamne Dumnezeule, şi apără turma cea credincioasă a Bisericii Tale din Singidunum și de prin toate văile Dunării. Cu ochii minţii văd, Doamne, cum în această latură de pământ se ridică un popor nou, care în limba romană cheamă numele Tău cel sfânt (în ligua romana clamat nomen Tuum sanctum)”.

Paraclisul Mănăstirii Halmyris, cu hramul Sfântul mucenic Montanus și soția sa Maxima

Sfântul Montanus preotul și soția sa Maxima

Biserica Ortodoxă Română cinstește la 26 martie pe Sfinții mucenici Montanus preotul și soția sa, Maxima, daco-romani, care au pătimit în anul 304, din porunca guvernatorului Probus în timpul împăratului Dioclețian. Pentru că nu a vrut să se lepede de Hristos, guvernatorul a încercat să-l înduplece pe Montanus prin soția sa, Maxima. Dar aceasta, la fel de puternică în credință, s-a alăturat soțului ei, primind amândoi mucenicia după ce au fost aruncați în apa Savei.

În cele ce urmează vă prezentăm mai multe informații referitoare la cei doi sfinți extrase din volumul Sfinți daco-romani și români semnat de pr. Prof. dr. Mircea Păcurariu:

Sfântul Montanus preotul și soția sa Maxima

Între preoții și credincioșii care au îndurat moartea pentru Hristos în persecuția lui Dioclețian se numărau și preotul daco-roman Montanus și soția sa Maxima, din

cetatea Singidunum (azi Belgrad), locuită pe atunci de strămoşii noştri daco-romani. Pătimirea lor este descrisă în diferite Martirologii.

La începutul anului 304, când a început prigoana împotriva creştinilor, preotul Montanus s-a refugiat în cetatea Sirmium, din provincia Pannonia Inferior - azi Mitroviţa, nu departe de Belgrad - unde îşi avea reşedinţa împăratul Galeriu, ginerele lui Diocleţian. Dar a fost arestat şi dus în faţa lui Probus, guvernatorul provinciei.

Stând la judecată, preotul Montanus a răspuns cu îndrăzneală că este creştin şi că nu va aduce niciodată jertfe zeilor: „Eu am primit învăţătura să îndur mai bine chinurile decât, lepădându-mă de Dumnezeu, să aduc jertfă demonilor”. Fiind supus la chinuri, a rezistat cu aceeaşi tărie, spunând: „Mă aduc jertfă prin chinurile acestea Dumnezeului meu, căruia I-am jertfit”.

În faţa acestei dârzenii şi stăruinţe neînfricate în faţa chinurilor, Probus a poruncit să fie adusă soţia lui Montanus, preoteasa Maxima, socotind că ea va fi mai slabă din fire şi îl va îndupleca să aducă jertfe zeilor. Dar, spre uimirea tuturor, a cerut şi ea să fie supusă la chinuri, voind să se facă astfel părtaşă la patimile Domnului. În felul acesta, toate încercările lui Probus de a-i abate din drumul pe care şi l-au ales singuri au rămas zadarnice. Drept aceea, a poruncit să fie înecaţi în râul Sava.

Auzind de această hotărâre, fericiţii Montanus şi Maxima au grăit plini de bucurie: „Îţi mulţumim, Doamne Iisuse Hristoase, că ne-ai dat răbdare şi ne-ai găsit vrednici de mărirea cea veşnică”.

Şi când au ajuns pe ţărmul râului Sava spre a fi daţi morţii, preotul Montanus s-a rugat astfel: „Doamne Iisuse Hristoase, care ai pătimit pentru mântuirea lumii, primeşte sufletele robilor Tăi, Montanus şi Maxima, care pătimesc pentru numele Tău”.

Iar nelegiuiţii slujitori ai lui Probus le-au legat câte o piatră de gât şi i-au aruncat în râu. Valurile apelor au tras la mal trupurile lor sfinţite, pe care le-au îngropat după cuviinţă dreptmăritorii creştini care-i cunoscuseră.

În acest chip au primit cununile muceniciei preotul Montanus din Singidunum şi soţia sa Maxima, în cetatea Sirmium, în zilele împăratului păgân Diocleţian, la 26 martie 304.

Se cuvine să știm că Montanus este socotit ca fiind primul preot daco-roman cunoscut cu numele din istoria Bisericii noastre, ca și soția sa, amândoi având nume latinești.

Sfântul Montanus, primul preot daco-roman cunoscut cu numele, și soția sa Maxima

Cu câte o piatră legată de gât, cei doi au fost aruncați în apele râului Sava. Trupurile martirilor au fost luate în ascuns de creștinii acelor locuri și păstrate ca niște odoare de mare preț.

***

Urmând poruncii Mântuitorului Hristos: „Drept aceea, mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, învăţându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, şi iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin.” (Matei 28, 19-20), Sfinții apostoli și ucenicii acestora au propovăduit învățătura creștină până la cele mai îndepărtate margini ale lumii.

În Peninsula Balcanică învățătura creștină a fost propovăduită de apostolul neamurilor care, în Epistola către Romani, scrisă în anul 58, arăta că „de la Ierusalim şi din ţinuturile de primprejur până la Iliria, am împlinit propovăduirea Evangheliei lui Hristos” (Romani 15,19). În anii ce au urmat apostolul Pavel și ucenicii săi au continuat evanghelizarea teritoriilor Peninsulei Balcanice (Tit 3, 12; II Tim. 4, 10; Col 3, 11).

Începând cu secolul II î. Hr., romanii au început să cucerească aceste ținuturi, organizându-le în provincii. Învățătura creștină s-a răspândit treptat în rândul populației traco ilirică puternic romanizată. Spre sfârșitul secolului al III-lea d. Hr., creștinii din imperiul roman au fost supuși celei mai crunte persecuții, mulți dintre ei ale-

gând să pătimească mai degrabă chinuri groaznice decât să se lepede de Hristos. Împăratul Diocleţian (284-305) a dat între anii 303-304 patru edicte împotriva creştinilor, care prevedeau dărâmarea lăcaşurilor de cult, interzicerea adunărilor şi arderea cărţilor sfinte, uciderea preoţilor, pedeapsă extinsă apoi la toţi creştinii care nu sacrificau zeilor.

Edictele s-au aplicat cu strictețe în provinciile răsăritene şi în cele dunărene ale Imperiului roman, acolo unde domneau Diocleţian (reşedinţa la Nicomidia în provincia Bitinia) şi ginerele său Galeriu (reşedinţa la Sirmium - Mitroviţa de azi în provincia Panonia Inferior). În acest context au pătimit moarte martirică mulţi creştini de origine daco-romană aparţinători diferitelor categorii sociale şi profesiuni, tineri sau în vârstă.

Între cei care au pătimit pentru Hristos se află şi preotul Montanus din Singidunum (Belgradul de azi) care a fost martirizat împreună cu soţia sa Maxima în cetatea Sirmium (Mitroviţa), la 26 martie 304. Actul lor martiric, are la bază procesul verbal de judecată întocmit la grefa tribunalului din Singidunum, astăzi din păcate pierdut, a fost refăcut după documentele timpului de părintele Niculae M. Popescu, şi inclus astfel în diferitele sinaxare sau colecţii care cuprind actele martirice ale sfinţilor daco-romani şi români.

Retras din faţa persecuţiilor care fuseseră pornite împotriva creştinilor din oraşul Singidunum, acolo unde păstorea, preotul Montanus a plecat împreună cu soţia sa, Maxima, în cetatea Sirmium. A fost însă prins şi dus în faţa guvernatorului provinciei Pannonia Inferior, Probus. După ce acesta a încercat zadarnic să-l convingă pe Montanus să se lepede de Hristos şi să jertfească idolilor, văzând că nu cedează nici chinurilor la care a fost supus, conducătorul păgân a poruncit ca să fie adusă de faţă şi Maxima, socotind că ea va fi mai uşor de înduplecat.

Însă cei doi soţi, întăriţi de puterea lui Hristos în care-şi puseseră nădejdea au răbdat cu bărbăţie toate încercările, încât Montanus i-a răspuns lui Probus care-l ameninţa cu noi chinuri: „Fă ce vrei; ai să vezi câtă răbdare îmi dă mie Domnul Iisus Hristos împotriva curselor întinse de tine”.

Văzând că nu poate izbândi sub nici un chip, guvernatorul Probus a poruncit ca preotul Montanus şi soţia sa Maxima să fie înecaţi în râul Sava din apropierea cetăţii Sirmium.

Ajunşi la locul unde urmau să-şi încredinţeze viaţa lui Hristos, preotul Montanus, ridicându-şi mâinile spre cer, a rostit următoarea rugăciune: „Doamne Iisuse

Hristoase, care ai pătimit pentru mântuirea lumii, primește sufletele robilor Tăi, Montanus și Maxima, care pătimesc pentru numele Tău. Crește, Doamne, și apără turma cea credincioasă a Bisericii Tale din Singidunum și de prin toate văile Dunării. Cu ochii minții văd, Doamne, cum în această latură de pământ se ridică un popor nou, care cheamă numele Tău cel sfânt prin biserici, în limba romană".

Cu câte o piatră legată de gât, cei doi au fost aruncați în apele râului Sava. Trupurile martirilor au fost luate în ascuns de creștinii acelor locuri și păstrate ca niște odoare de mare preț.

Evlavia credincioșilor față de Sfinții Montanus și Maxima a trecut peste veacuri și s-a răspândit și la nord de Dunăre, nu doar în teritoriile unde au pătimit aceștia.

În Dobrogea, Mănăstirea Halmyris din județul Tulcea îi are ca ocrotitori, sărbătoarea lor fiind al doilea hram al așezământului monahal. Pe Valea Moravei, în satul Isacova din Serbia se află o biserică cu hramul „Sfinții Montanus și Maxima" care ține de Protopopiatul Ortodox Român al Daciei Ripensis.

Pr. Ioniță Apostolache - „Mă aduc jertfă prin chinurile acestea Dumnezeului meu”

Vocaţia martirică şi mărturisitoare a românilor este strâns legată de o moştenire genuină pe care ne-am asumat-o încă din primele veacuri creştine. În acest context istoric încărcat de valoare sacramentală se remarcă doi mucenici daco-romani aleşi, soţ şi soţie, care s-au jertfit pentru credinţa în Mântuitorul Hristos pe vremea împăratului Diocleţian (304). Sfinţii Montanus preotul şi Maxima prezbitera se numără, aşadar, între primii martiri ai neamului nostru.

Despre viaţa celor doi protomartiri daco-romani nu avem prea multe informaţii istorice. Paginile de sinaxar ni-i arată direct în mijlocul văpăii muceniceşti, mărturisindu-L cu credinţă nestrămutată pe Mântuitorul Hristos, pe vremea celui de-al patrulea decret persecutor emis de împăratul roman Diocleţian.

În acea perioadă, cucernicul preot Montanus se găsea în cetatea Singidunum (Belgradul de astăzi). Văzând focul primejdiei, a fugit împreună cu preoteasa sa, Maxima, în cetatea Sirmium (Moraviţa de astăzi), nu departe de Singidunum.

Din ordinul guvernatorului Probus, preotul Montanus a fost prins şi adus în faţa judecăţii. Păgânii l-au obligat mai întâi, aşa cum le era obiceiul, să se lepede de credinţa creştină şi să slujească idolilor.

Fără să stea pe gânduri, cucernicul slujitor a mărturisit cu tărie: *„Eu am primit învăţătura să îndur mai bine chinurile decât, lepădându-mă de Dumnezeu, să aduc*

jertfă demonilor. Mă aduc jertfă prin chinurile acestea Dumnezeului meu, căruia I-am slujit”.

Văzându-l neclintit în credinţă, guvernatorul a poruncit să o aducă înaintea ighemonilor şi pe soţia sa, Maxima, socotind că astfel îl vor înfrânge. S-au înşelat însă, căci preoteasa *„a cerut şi ea să fie pusă la chinuri, voind să se facă astfel părtaşă la Patimile Domnului. În felul acesta, toate încercările lui Probus de a-i abate din drumul pe care şi l-au ales singuri au rămas zadarnice. Drept aceea, a poruncit să fie înecaţi în râul Sava”* (Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, Sfinţii daco-romani şi români, Iaşi, 1994, p. 28).

După ce au spus împreună o scurtă rugăciune, cei doi binecuvântaţi mucenici au fost aruncaţi în apa râului, legându-li-se pietre de gât. Dumnezeu a binevoit însă ca sfintele lor moaşte să ajungă în mâna creştinilor cucernici, fiind aşezate spre îngropare după rânduiala creştinească.

„În acest chip au primit cununile muceniciei preotul Montanus din Singidunum şi soţia sa, Maxima, în cetatea Sirmium, în zilele împăratului păgân Diocleţian, în anul 304, în 26 martie. Se cuvine să ştim că Montanus este socotit ca fiind primul daco-roman cunoscut cu numele din istoria Bisericii noastre, ca şi soţia sa, amândoi având nume latineşti” (Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu..., p. 29). Mărturia hagiografică a identităţii sale creştine este totodată o dovadă a existenţei şi lucrării Bisericii pe pământ românesc încă din primele veacuri.

„Eu am primit învăţătura să îndur mai bine chinurile decât, lepădându-mă de Dumnezeu, să aduc jertfă demonilor. Mă aduc jertfă prin chinurile acestea Dumnezeului meu, căruia I-am slujit” (Sfântul Mucenic Montanus preotul)

Vocaţia martirică a creştinismului daco-roman

Pornind de la moştenirea lingvistică a Bisericii primare, marele istoric Vasile Pârvan este de părere că pe actualul teritoriu al ţării noastre a existat un specific mărturisitor sau apologetic al creştinismului daco-roman încă din primele veacuri. Eruditul savant pleacă în acest demers argumentativ de la înţelesul termenului de „martur” sau „martyr”. Folosit în Iliricul latin, ca de altfel în tot Apusul, termenul reflectă cel mai bine înţelesul de „suferinţă pentru adevărul ceresc”. Prezent pe numeroase inscripţii şi epigrafii din epocă, termenul dovedeşte după Vasile Pârvan vocaţia martirică a Bisericii de pe aceste locuri. „În toate oraşele de frunte ale Dalmaţiei şi Pannoniei, cultul martirilor e înfloritor: pe, sau la mormintele martirilor - majoritatea din timpul persecuţiei lui Diocleţian - se ridică biserici, în care apoi se

înmormântează şi simpli credincioşi, în apropierea sfântă a celor căzuţi pentru credinţă (martiribus adscita ctuet)".

În confirmarea acestor adevăruri istorice există de asemenea mai multe scrisori ale Sfântului Vasile cel mare (331-379) cu privire la aducerea moaştelor Sfântului mucenic Sava Gotul din Scythia Minor în Capadocia. De reţinut rămâne faptul că pentru creştinismul daco-roman înţelesul plenar al cuvântului „martyr" rămâne acela de „chezaş la statornicirea unui adevăr".

Tot în acest sens, marele savant mai arată că în perioada de după persecuţii în întregul Imperiu Roman „martirii nu mai erau de obicei pomeniţi sub acest nume decât dacă era vorba de calitatea lor de mărturisitori ai credinţei - altfel ei erau adoraţi ca sancti.

În Apusul latin vorba martir chiar a dispărut, treptat, cu totul, în favoarea lui sanctus, păstrându-se numai termenul martyrium, ca un concept mixt, şi religios şi profan, pentru suferinţa într-o cauză ideală" (Vasile Pârvan, Contribuţii epigrafice la istoria creştinismului daco-roman, Bucureşti, 1911, pp. 135-139).

Moştenirea terminologică a creştinismului daco-roman a fost susţinută şi s-a dezvoltat în contextul unei puternice organizări ecleziale. Se cunosc astfel încă din primele veacuri creştine nume de preoţi şi episcopi daco-romani cu activitate în primele dioceze organizate la nord de Dunăre, în special la Tomis. Totodată, există mărturii puternice despre lucrarea ascetico-mistică a monahilor de pe aceste meleaguri. În consecinţă, „creştinismul a devenit un element de conservare a etnosului românesc, factor activ în structurarea culturii, în cristalizarea limbii literare, a conştiinţei de neam şi, mai târziu, a conştiinţei naţionale, atât în Transilvania, cât şi în Muntenia şi Moldova. La sfârşitul epocii premedievale şi în pragul Evului Mediu timpuriu se înregistrează încheierea procesului etnogenezei româneşti, închegarea poporului român de coloratură distinctă latină, ca reprezentant unic al vechii romanităţi orientale în peisajul etnic şi lingvistic al sud-estului european, în spaţiul carpato-danubiano-pontic" (Dr. Nestor Vornicescu, Desăvârşirea unităţii noastre naţionale, p. 18).

Viorica Văscu - Sfintele femei, modele de viață - Sfânta muceniță Maxima, soția preotului Montanus

Maxima, soția preotului Montanus, este una dintre puținele femei sfinte, de origine daco-romană, care au pătimit moarte martirică pentru Hristos. Pe ea o pomenim în fiecare an în data de 26 martie.

Pe Maxima o găsim menționată în diferite martirologii ca femeie dreaptă și credincioasă. Fiind soția preotului daco-roman Montanus, cei doi locuiau în cetatea Singidunum, în timpul împăratului păgân Dioclețian. Nu aveau copii, iar timpul și-l petreceau în rugăciune, în post și în slujirea aproapelui. Munca preotului Montanus de propovăduire a credinței creștine era susținută de slujirea Maximei, care avea grijă de văduve, de orfani și de săraci.

Liniștea vieții avea să le fie răsturnată la începutul anului 304, odată cu debutul persecuției creștinilor. Cei doi au decis să se refugieze în cetatea Sirmium, din provincia Pannonia Inferior - azi Mitrovița, nu departe de Belgrad, unde își avea reședința împăratul Galeriu, ginerele lui Dioclețian. Au sperat ca munca lor de propovăduire să o poată continua acolo. Dar la scurt timp după sosirea în cetate, la 26 martie, preotul Montanus a fost prins și dus în fața lui Probus, guvernatorul provinciei. Maxima nu era cu el, dar imediat ce a aflat de arestarea soțului ei, a pornit pentru a-i fi alături.

Probus i-a propus preotului să aducă jertfă idolilor dar acesta a răspuns: „Eu am primit învățătura să îndur mai bine chinurile decât, lepădându-mă de Dumnezeu, să

aduc jertfă demonilor”. Fiind supus la chinuri, a rezistat spunând: „Mă aduc jertfă prin chinurile acestea Dumnezeului meu, căruia I-am jertfit”.

Văzând cât de neclintit este în credința sa, guvernatorul a poruncit să fie adusă soția preotului, Maxima, în speranța că aceasta, fiind femeie, se va înspăimânta de chinurile la care era supus soțul ei și îl va îndupleca să se lepede de credința în Hristos.

Spre surprinderea tuturor ea s-a așezat blândă și dârză lângă soțul ei, mărturisindu-și, la rândul ei, credința în Hristos Domnul.

Probus, înfuriat a ordonat și mai multe chinuri și uciderea celor doi, prin înecare în râul Sava.

La auzirea sentinței, fericiții Montanus și Maxima au exclamat: „Îți mulțumim, Doamne Iisuse Hristoase, că ne-ai dat răbdare și ne-ai găsit vrednici de mărirea cea veșnică”.

Ajunși pe marginea râului, cei doi mucenici au îngenunchiat și s-au rugat așa: „Doamne Iisuse Hristoase, care ai pătimit pentru mântuirea lumii, primește sufletele robilor Tăi, Montanus și Maxima, care pătimesc pentru numele Tău”.

Valurile râului a adus la mal trupurile mucenicilor pe care creştinii le-au îngropat împreună.

Montanus este socotit ca primul preot daco-roman cunoscut cu numele din istoria Bisericii noastre.

În România, Mănăstirea Halmyris (Murighiol, jud. Tulcea) poartă hramul Sfinților mucenici Montanus şi Maxima.

Biserica românească din Isacova, pe Valea Moravei, în Serbia de azi, îi are drept ocrotitori.

Aceştia sunt şi ocrotitorii Episcopiei Ortodoxe Române a Daciei Felix, cu reşedinţa la Vârşeţ (Serbia).

Sfântul sfințit mucenic Montanus preotul și soția sa, Maxima sunt considerați ocrotitorii familiilor slujitorilor altarului.

Episcopul Macarie, al Episcopiei Europei Ortodoxe de Nord, le-a închinat celor doi mucenici o rugăciune: Sfinților Montanus preotul și Maxima prezbitera, cununa muceniciei ați dobândit în vremea idolatrilor prigonitori ai Bisericii, împreună mărturisind pentru Hristos. Pentru aceasta, cu bucurie ne închinăm și lăudăm viața voastră, care luminează și risipește întunericul necredinței și al îndoielii. Sfinților mucenici daco-romani din Singidunum, ne rugăm cu umilință și cu zdrobire de inimă să luați aminte la sfinții slujitori ai Altarului, la familiile și la casele acestora. În credință și în curăție îi întăriți. În virtute să-i îndemnați. Întru cuviință și cinste să se împodobească îi învățați. De tot felul de încercări, neputințe și strâmtorări să-i ușurați, ca unii care grea și binecuvântată cruce și-au ales. De ispitele tinerii de minte a răului și iubirii de arginți să îi feriți, virtutea discernământului și a bunei chivernisiri a propriei familii, harul ascultării și al împreună-sfătuirii cu cei mai încercați în viața duhovnicească, precum și curățirea de patimi lor o mijlociți.

Soțiilor acestora îndelungă răbdare cu soții lor le dăruiți, dobândind laolaltă darul cumpătării, al smereniei, al rugăciunii și al împreună-răstignirii cu Hristos. Iar când povara misiunii va deveni apăsătoare, rugați pe Preamilostivul Dumnezeu să le insufle gând bun, dorința de mărturisire și de descoperire a gândurilor și puterea de a nu coborî de pe Crucea slujirii. Iar copiilor lor, cei ce sunt și ei împreună purtători ai greutăților misiunii, dăruiți-le dragoste adâncă și credință neclintită, curajul mărturisirii de a-L slăvi pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos înaintea oamenilor. Cu ajutorul vostru, pilde pentru păstoriți și încurajare pentru popor să-i înfățișați pe unii ca aceștia, spre slava lui Dumnezeu. Cereți neîncetat Domnului pentru sfinții slujitori reaprinderea dumnezeiescului har primit în Taina Botezului și a Hirotoniei, cel care totdeauna pe cele neputincioase le vindecă și pe cele cu lipsă le împlinește, iar în fața persecutorilor credinței cuvânt cu putere multă, spre plinirea Evangheliei, cu ajutorul vostru să dobândească. Amin.

Sursa:
https://radiorenasterea.ro/sfanta-mucenita-maxima-sotia-preotului-montanus/

Orthodoxwiki - Montanus și Maxima din Singidunum

Sfinții mucenici Montanus preotul și soția sa Maxima au viețuit în secolul al IV-lea, în cetatea Singidunum (oraș antic roman care se afla pe locul ocupat actualmente de Belgrad, capitala Serbiei), fiind de neam daco-romani [1] Prăznuirea lor se face în Biserica ortodoxă și în Biserica catolică pe 26 martie.

Mucenicia

Preotul Montanus și soția sa Maxima trăiau în localitatea Singidunum (Belgradul de astăzi). Ca urmare a edictelor din anii 303-304 care au declanșat noi persecuții împotriva creștinilor, printre care un edict din 27 septembrie 303 viza explicit clerul creștin, Montanus a fugit în orașul Sirmium, capitala provinciei Pannonia Secunda (azi Mitrovița), unde își avea atunci reședința cezarul Galeriu (Cezar 293-305, Augustus 305-3011), ginerele lui Dioclețian.

---

[1] *Teoria acceptată în Biserica Ortodoxă Română a originii daco-romane a Sfinților Montanus și Maxima a fost lansată de prof. Nicolae M. Popescu, care a reconstituit actul martiric al Sfântului Montanus pe baza martirologiilor latine în care se găseau informații despre viețile acestora și după modelul Actului martiric al Sfântului Irineu de Sirmium, în Preoți de mir adormiți în Domnul, „Viața Sfântului Mon-tanus presviterul din Singidunum", București, 1942, pp. 6-10. Acesta apreciază că Sfinții Montanus și Maxima erau de origine daco-romană pe considerentul că în perioada respectivă provincia Pannonia Inferior ar fi fost locuită de o populație daco-romană, însă nu există dovezi clare în acest sens. Sfântul Montanus este considerat a fi primul preot daco-roman cunoscut cu numele din istoria Bisericii Ortodoxe Române.*

La Sirmium, a fost prins și dus la judecată în fața lui Probus, guvernatorul provinciei (praeses) [2]. Întrebat de guvernator, conform procedurii, dacă era creștin, preotul Montanus a confirmat că era creștin și preot din Singidunum. Când guvernatorul i-a cerut să abjure și să aducă jertfă zeilor păgâni, Montanus a refuzat. Ca urmare, a fost supus la torturi.

Pentru a-l convinge să se lepede de credința sa, guvernatorul a poruncit să fie adusă înaintea tribunalului și Maxima, soția preotului Montanus, crezând că aceasta, fiind mai slabă din fire, avea să se sperie și, pentru a-l cruța de chinuri pe soțul ei, avea sa încerce să îl convingă să aducă jertfe. Dar, spre mirarea guvernatorului Probus și a membrilor tribunalului, Maxima a mărturisit la rândul ei că era creștină și a cerut să fie și ea supusă la chinuri, alături de soțul ei, pentru a se bucura și ea de cununa muceniciei pregătită soțului ei. Guvernatorul a poruncit să fie torturată atunci și presbitera Maxima, însă nici ea, nici soțul ei nu au acceptat să se lepede de Hristos, ci și-au mărturisit mai departe credința creștină.

Atunci guvernatorul Probus i-a condamnat la moarte prin înecarea în râul Sava. Aflând sentința, Montanus și Maxima au dat slavă lui Dumnezeu care îi învrednicise să pătimească și apoi să moară pentru numele Său.

La porunca guvernatorului, sfinților li s-a legat de gât câte o piatră mare și au fost aruncați în râu. Potrivit altor surse, li s-a tăiat capul, iar trupurile lor au fost aruncate în râu. Însă apa a dus la mal trupurile acestora, iar credincioșii creștini le-au luat în ascuns și le-au îngropat cu cinste.

Sfinte moaște

Potrivit unor relatări, moaștele Sfântului Montanus și ale soției sale Maxima au fost ulterior transportate la Roma și îngropate în Catacombele Sfintei Priscilla de pe via Salaria, unde au rămas până la deschiderea catacombelor, în anul 1804.

Printre Sfintele moaște găsite acolo se găseau și cele ale Sfintei Maxima, care se păstraseră în chip minunat.

---

[2] *Actele procesului au fost înregistrate într-un proces-verbal și depuse, probabil, în arhiva tribunalului. Actele s-au pierdut, însă unele informații transcrise după acestea s-au păstrat în unele martirologii latine.*

Moaștele acesteia au fost dăruite unei familii catolice bogate, Sinibaldi, care le-a dăruit mai târziu Mănăstirii San Lorenzo (Sfântul Laurențiu) din Roma, aparținând ordinului Clariselor.

De acolo, moaștele Sfintei Maxima au fost duse în America de Sud de un preot catolic misionar (Pr. Joseph Louro), iar apoi au fost așezate în Mănăstirea Clariselor de rit bizantin din North Royalton, Ohio (în Statele Unite ale Americii).

Pretutindeni pe unde au călătorit, moaștele Sfintei Maxima s-au arătat a fi făcătoare de minuni pentru toți cei care i s-au rugat sfintei cu credință. [3]

Cinstirea

În România, Mănăstirea Halmyris (Murighiol, jud. Tulcea) poartă hramul Sfinților Montanus și Maxima. [4]

Biserica românească din Isacova, pe Valea Moravei, în Serbia de azi îi are și ea drept ocrotitori pe Sfinții Montanus și Maxima. [5] Aceștia sunt și ocrotitorii Episcopiei Ortodoxe Române a Daciei Felix, cu reședința la Vârșeț (Serbia). [6]

Surse:
- „Martiriul Sfântului Montanus, presviterul din Singidunum, un preot daco-roman”, în Actele martirice, IBMBOR, București, 1997, ISBN 973-9130-79-8, pp. 183-186 („Introducere” de pr. Ioan Rămureanu) și 187-189 (text reconstituit de pr. Nicolae M. Popescu)
- Pr. Ioan Rămureanu, „ Sfântul mucenic Montanus, preotul și soția sa, Maxima”, în Sfinți români și apărători ai legii strămoșești, IBMBOR, București, 1987, pp. 141-143.
- en: St. Maxima of Singidunum, and her priest-husband, St. Montanus

[3] *St. Maxima of Singidunum, and her priest-husband, St. Montanus*
[4] *Paraclisul Mănăstirii Halmyris*
[5] *Isacova - Valea Moravei*
[6] *Ocrotitorii Episcopiei Dacia Felix*

Icoane

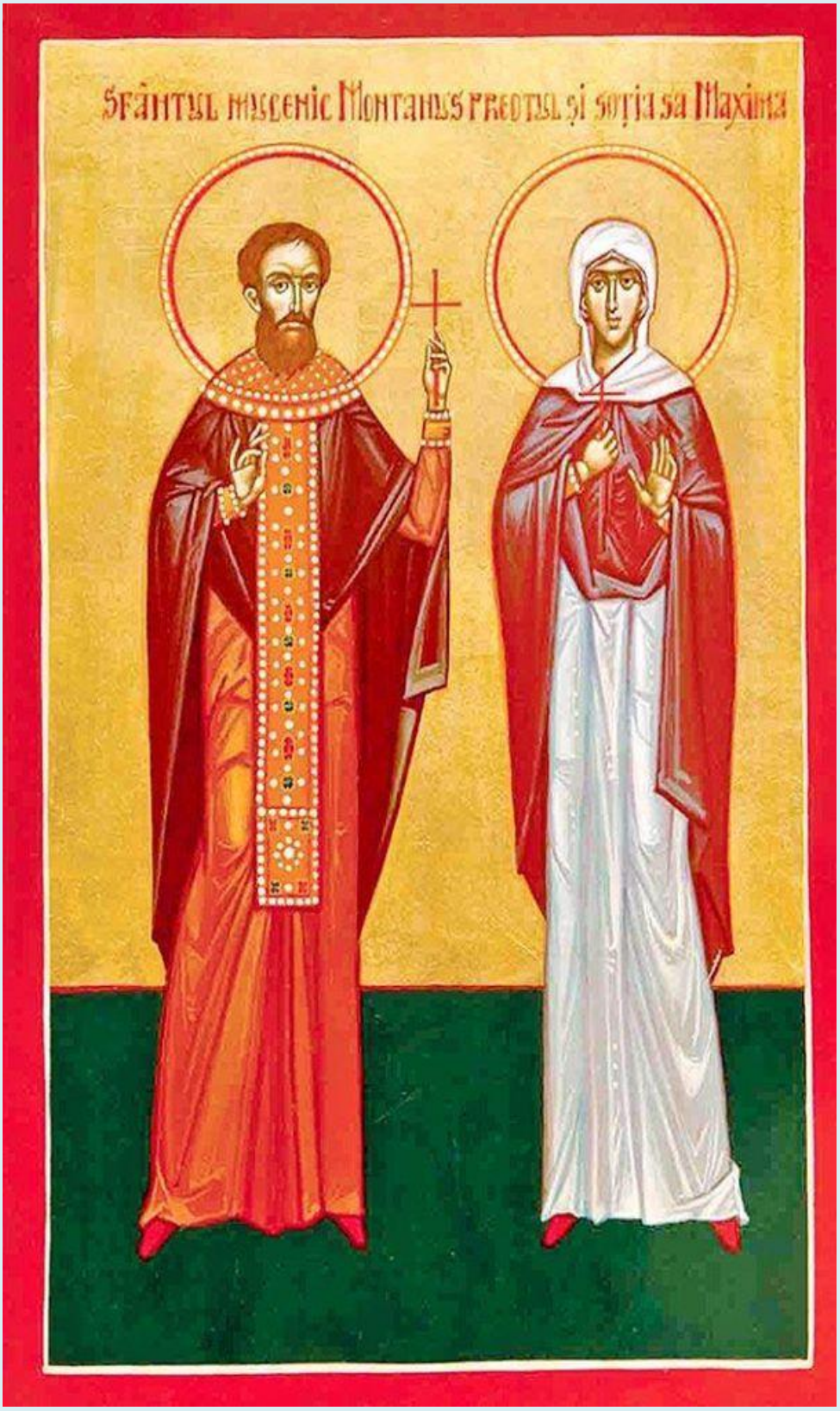

Sfântul mucenic Montanus preotul și soția sa Maxima

Sfântul mucenic Montanus preotul și soția sa Maxima

SFINTII MUCENICI
MONTANUS
MAXIMA

SFINTII MUCENICI
MONTANUS
MAXIMA

SF. MC. MAXIMA
SF. MC. MONTANUS

SF. MC. MAXIMA
SF. MC. MONTANUS

SF. MC. MAXIMA
SF. MC. MONTANUS

Sfântul mucenic Montanus preotul și soția sa Maxima

SE MC. MONTANVS
SE MC. MAXIMA

DOXOLOGIA.ro
Sf. Mc.
Montanus
Sf. Mc.
Maxima

DOXOLOGIA.ro
Sf. Mc.
Montanus
Sf. Mc.
Maxima

SF. MC.
MAXIMA
DIN
SINGIDUNUM
SFANTUL
MUCENIC
MONTANUS
preotul din
Singidunum

SF. MUCENICI

BASILICA.RO

TULCEA

SFINȚII MUCENICI MONTANUS PREOTUL ȘI SOȚIA SA, MAXIMA AU FOST SĂRBĂTORIȚI LA MĂNĂSTIREA HALMYRIS

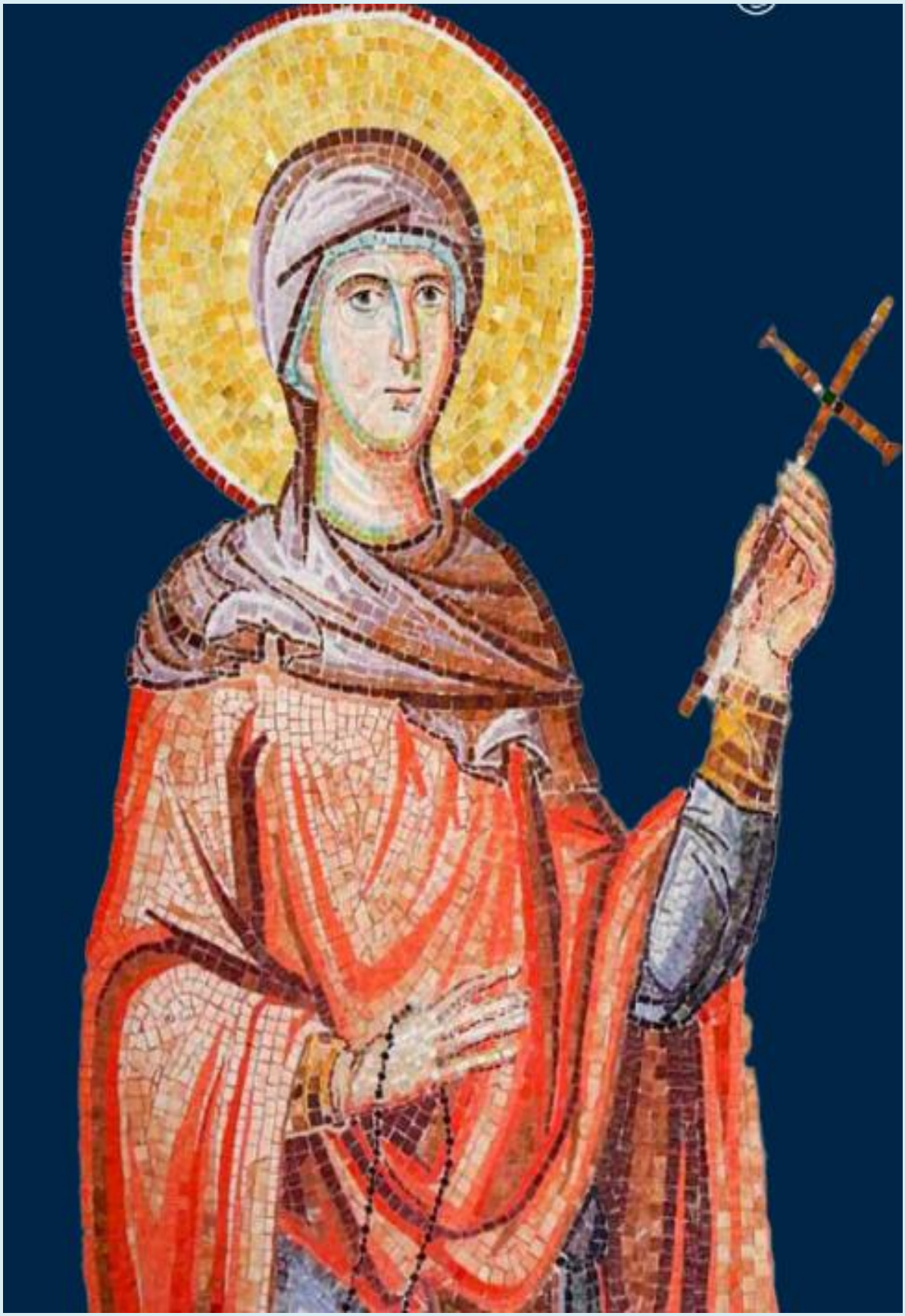

SF. MC.
MAXIMA
BIN
SINGIBUNUM

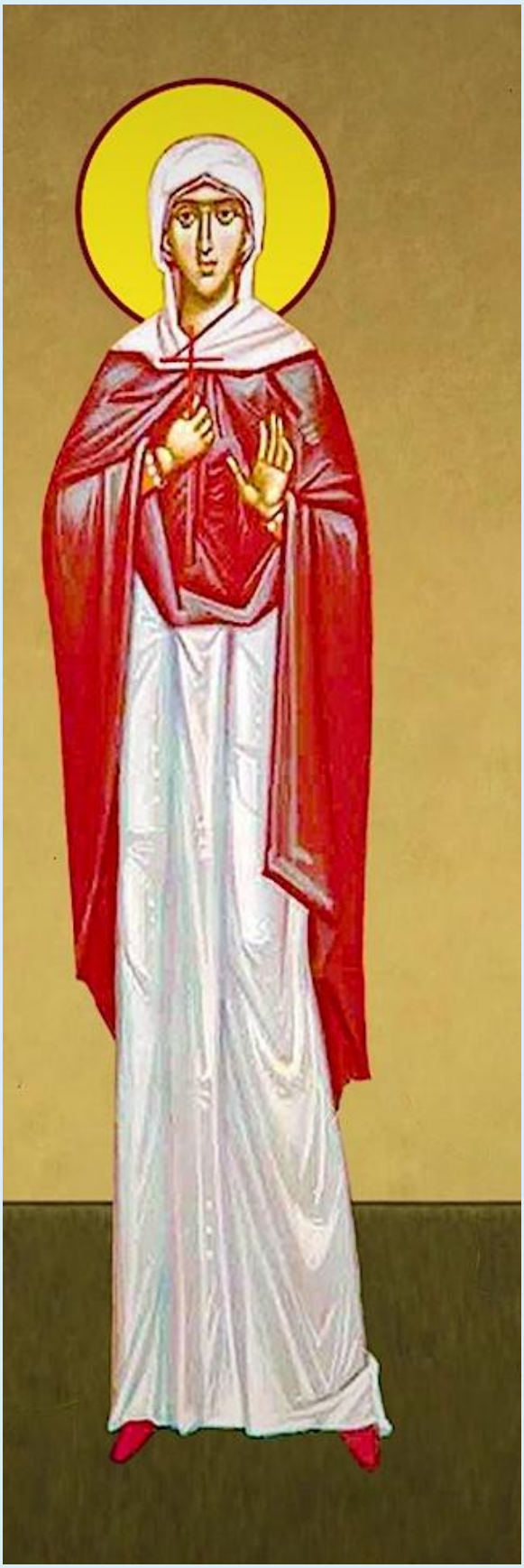

SF. MC. MAXIMA

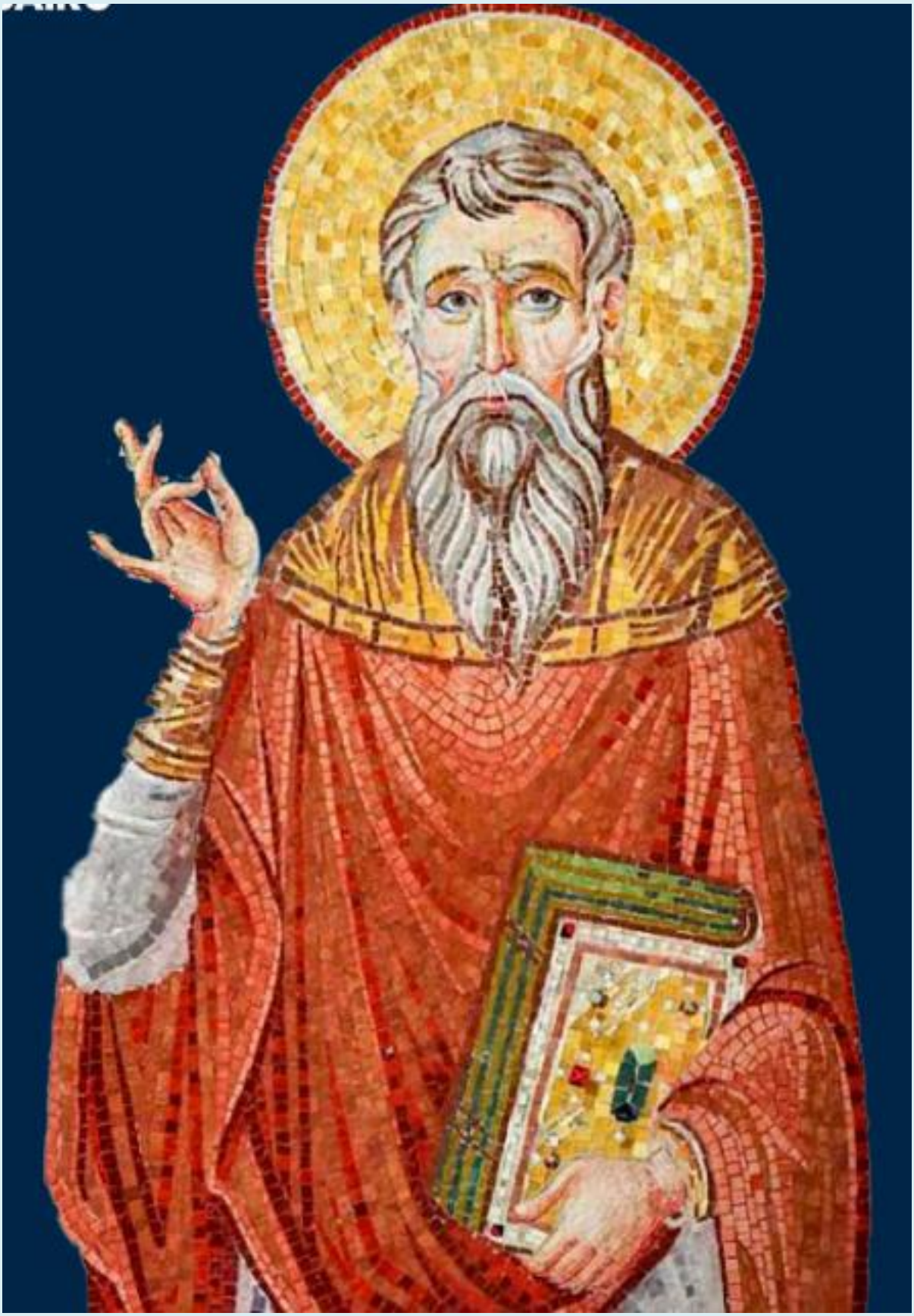

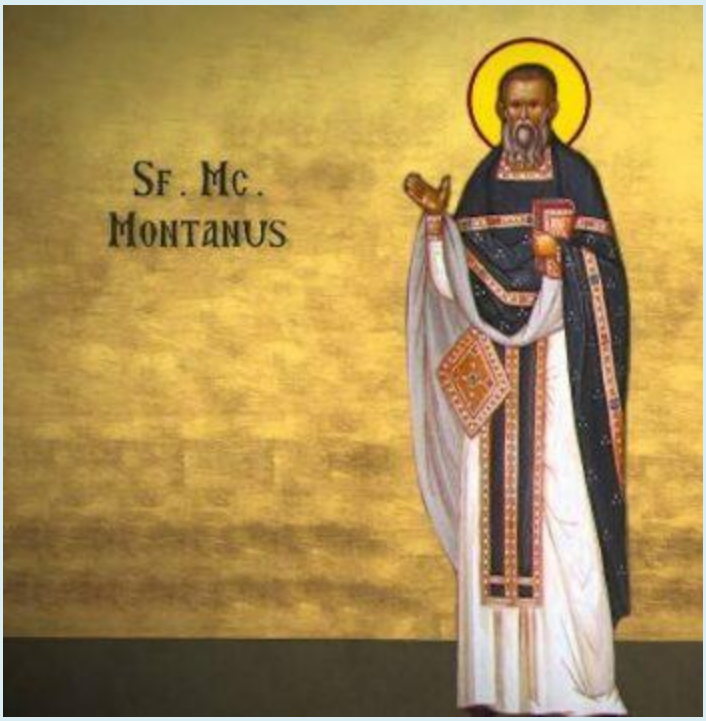
Sf. Mc.
Montanus

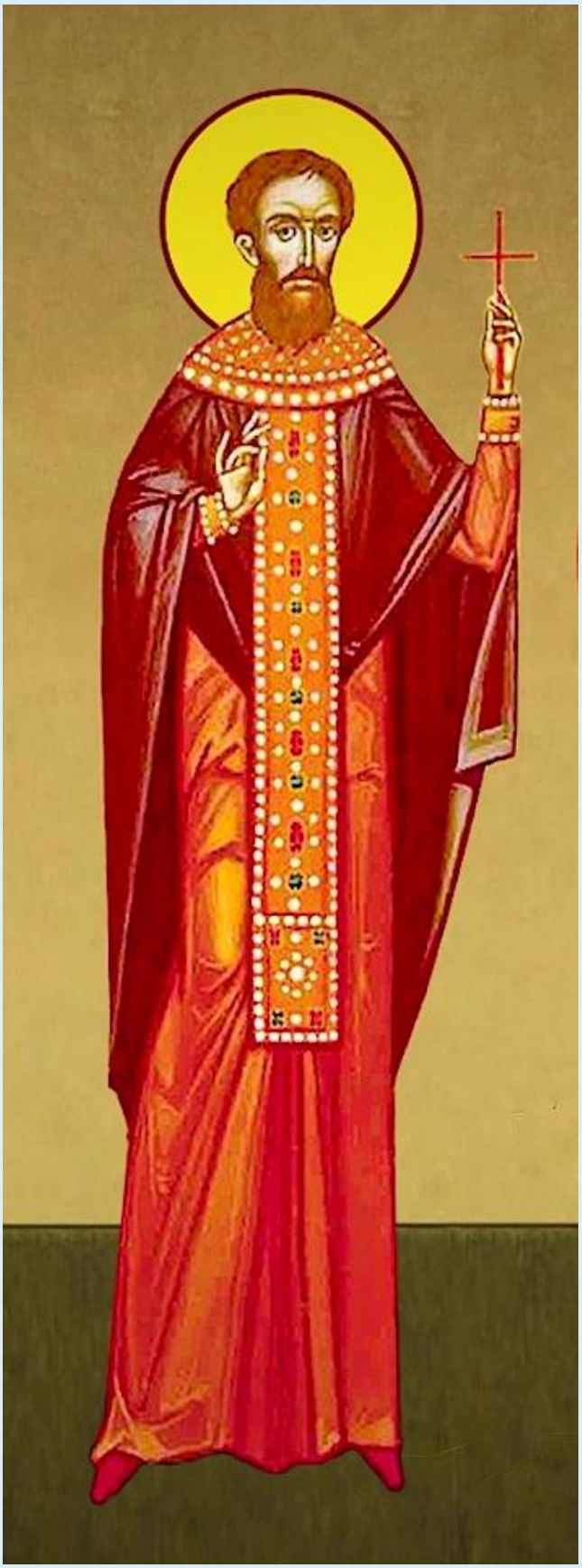

FAMILII SFINTE

Sf. Mc. Montanus preotul și soția sa, Maxima

26 MARTIE

BASILICA.RO

BASILICA.RO

Sfinții Montanus și Maxima au trăit în perioada împăratului Dioclețian, unul dintre cei mai cunoscuți persecutori ai creștinilor;

- cei doi sfinți locuiau în cetatea Singidunum (azi Belgrad), așezată pe Dunăre, locuită atunci de strămoșii daco-romani;

- văzând că guvernatorul cetății a început persecuțiile, au plecat într-o altă cetate, dar prigonitorii i-au prins și i-au adus în fața lui Probus, guvernatorul Pannoniei Inferior;

BASILICA.RO

- în timp ce era judecat, preotul Montanus a răspuns cu curaj că este creștin și preot al Bisericii lui Hristos din Singidunum;

- Probus l-a îndemnat să se supună poruncilor împăraților și să aducă jertfă zeilor, dar sfântul s-a opus, iar pentru acest fapt a fost chinuit;

- Probus a văzut îndelunga răbdare preotului, a chemat-o pe Maxima, soția acestuia, crezând că femeia se va înduioșa de chinurile soțului ei și-l va îndemna să jertfească zeilor;

BASILICA.RO

- spre uimirea păgânului, Maxima preoteasa a cerut să fie și ea chinuită, ca să se facă părtașă la Patimile Mântuitorului împreună cu soțul ei;

- văzând răbdarea și stăruința preotului Montanus și a soției sale, Maxima, în credința Mântuitorului Hristos, a dat poruncă să fie aruncați în râu pentru nesupunere;

- astfel, sfinții mucenici Montanus și Maxima au primit moarte martirică, fiind înecați în râul Sava.

Troparul Sfinţilor Mucenici Montanus preotul şi soţiei sale Maxima

26 Martie - Glasul 4

Pe cei ce cu vrednicie au slujit Biserica mântuitoare şi n-au voit să se închine idolilor, să-i cinstim cu cuviinţă cerându-le a mijloci la Stăpânul tuturor să ne mântuiască de orice patimă idolească.

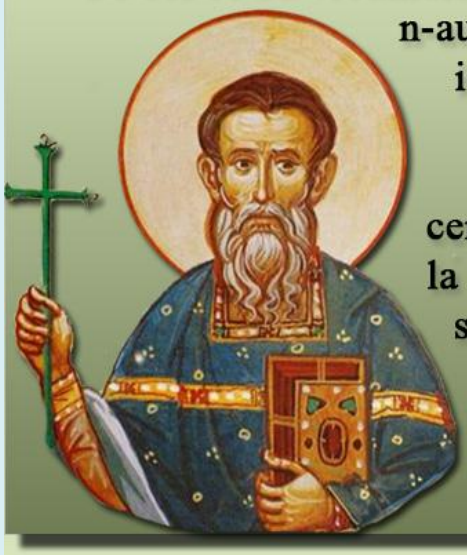

Familii Sfinte

SF. MC. MONTANUS PREOTUL ȘI SOȚIA SA, MAXIMA

Preotul Montanus și soția sa Maxima au pătimit pentru Hristos în timpul cezarului Galeriu (26 martie 304). Ei trăiau în localitatea Singidunum (Belgradul de astăzi). Ca urmare a edictelor din anii 303-304 care au declanşat noi persecuţii împotriva creştinilor, Montanus a fugit în oraşul Sirmium, capitala provinciei Pannonia Secunda (azi Mitrovița - Kosovo). La Sirmium, a fost prins şi dus la judecată în faţa lui Probus, guvernatorul provinciei. Întrebat, conform procedurii, dacă era creştin, preotul Montanus a confirmat că era creştin şi preot din Singidunum. Când guvernatorul i-a cerut să abjure şi să aducă jertfă zeilor păgâni, Montanus a refuzat. Ca urmare, a fost supus la torturi. Pentru a-l convinge să se lepede de credința sa, guvernatorul a poruncit să fie adusă înaintea tribunalului şi Maxima, crezând că aceasta se va speria şi va încerca să îl convingă să aducă jertfe. Spre mirarea guvernatorului Probus şi a membrilor tribunalului, Maxima a mărturisit la rândul ei că era creştină şi a cerut să fie şi ea supusă la chinuri. Guvernatorul a poruncit să fie torturată atunci şi presbitera Maxima, însă nici ea, nici soțul ei nu au acceptat să se lepede de Hristos. De aceea, Probus i-a condamnat la moarte prin înecarea în râul Sava.

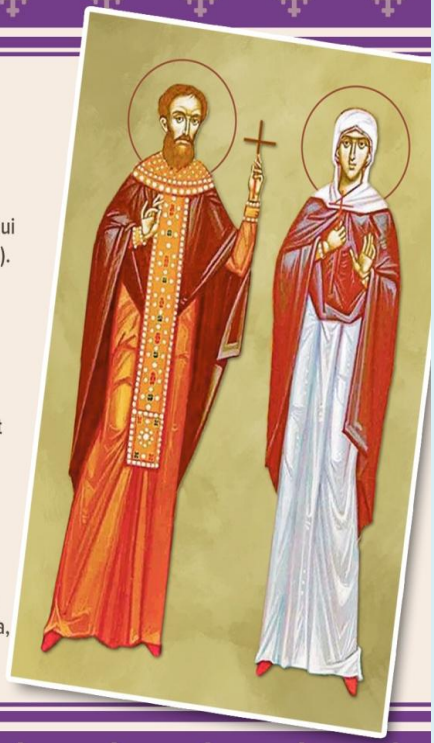

BASILICA.RO

Bucuraţi-vă, Sfinţilor mucenici Montanus şi Maxima, mărturisitori ai lui Hristos!